

Gminny Program
Rewitalizacji
Gminy Szydłowo
na lata
2023-2030

Diagnoza delimitacyjna

Opracowanie:

Spis treści

1. Wprowadzenie	4
1.1 Podstawa prawna	4
2. Charakterystyka gminy	6
3. Diagnoza obszaru zdegradowanego.....	7
3.1 Metodyka wyznaczenia obszaru zdegradowanego	7
3.2 Wyróżnione obszary porównawcze	9
3.3 Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego	11
3.4 Wskaźniki społeczne	14
3.5 Wskaźniki gospodarcze	34
3.6 Wskaźniki środowiskowe.....	38
3.7 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne	46
3.8 Wskaźniki techniczne	56
4. Podsumowanie	58
5. Wyznaczanie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	62
6. Spis tabeli i rysunków	72
6.1 Mapy.....	72
6.2 Tabele	72

1. Wprowadzenie

Diagnoza delimitacyjna służy wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (OZ) i obszaru rewitalizacji (OR) w Gminie Szydłowo, jest to pierwszy etap opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030. Główny cel opracowania diagnozy sprowadza się do zidentyfikowania na terenie gminy obszarów, na których występuje natężenie zjawisk kryzysowych, w szczególności o charakterze społecznym. Istotne jest także, aby w ramach opracowania rozpoznana została skala zdiagnozowanych problemów i zjawisk negatywnych, by w dalszych etapach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji możliwe było wypracowanie działań ukierunkowanych na ich rozwiązanie.

Ponadto zapisy ustawy o rewitalizacji¹ jednoznacznie wskazują na terytorialne skoncentrowanie procesu rewitalizacji, czyli konieczności realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych na ściśle wyznaczonym terenie. Proces rewitalizacji winien stanowić przemyślaną i kompleksową interwencję na obszarze najbardziej tego potrzebującym – jego wybór determinuje silna koncentracja negatywnych zjawisk oraz istotne znaczenie pod kątem rozwoju lokalnego.

1.1 Podstawa prawna

Diagnoza delimitacyjna przeprowadzona w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w Gminie Szydłowo oparta została o zapisy ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 28).

Zgodnie z zapisami art. 9 ustawy o rewitalizacji obszarem zdegradowanym uznaje się: **obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2019 r. poz. 1696), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym**². Obligatoryjnym warunkiem wskazania danego obszaru jako zdegradowanego jest dodatkowo występowanie na nim negatywnych zjawisk w co najmniej jednej ze stref: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Na podstawie przeprowadzonej analizy w sferze społecznej oraz w pozostałych sferach (gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna) wskazuje się obszary w gminie będące w stanie kryzysowym i tym samym tereny te zalicza się do obszaru zdegradowanego.

Drugim istotnym zagadnieniem jest **obszar rewitalizacji**, definiuje go art. 10 ustawy, zgodnie z którym jest to: **obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną**

¹ Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 (Dz.U. z 2023 r. poz. 28)

² Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 485 z późn. zm.)

koncentracją negatywnych zjawisk [...], na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację³ Co ważne, obszar rewitalizacji nie może zajmować więcej niż 20% powierzchni gminy i nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% jej populacji.

W ramach diagnozy delimitacyjnej zaprezentowane zostały wyniki analizy sytuacji społecznej, ale także gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej Gminy Szydłowo. W podrozdziale *Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego*, przedstawiony został katalog kryteriów delimitacji, w oparciu o który przeprowadzona została analiza.

³ Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 28)

2. Charakterystyka gminy

Gmina Szydłowo to gmina wiejska położona w województwie wielkopolskim, w powiecie pilskim. Zamieszkuje ją 9 440 osób, a jej obszar zajmuje powierzchnię równą 267 km², co stanowi 7,1% ogółu populacji powiatu oraz 21,1% jego powierzchni. Od północy gmina graniczy z gminą Jastrowie, od strony północno-wschodniej z gminami: Tarnówka i Krajenka, od strony wschodniej z gminą Piła, południowym sąsiadem jest gmina Trzcianka, a od strony zachodniej gmina Wałcz.

W podziale gminy wskazuje się 20 jednostek pomocniczych (sołectw): Coch, Dobrzyca, Dolaszewo, Gądek, Jarczewo, Kłoda, Kotuń, Krępsko, Leżenica, Leżenica-Kolonia, Nowa Łubianka, Nowy Dwór, Nowa Zawada, Pokrzywnica, Róża Wielka, Skrzatusz, Stara Łubianka, Szydłowo, Tarnowo, Zawada. Choć nazwa gminy pochodzi od wsi Szydłowo jej siedzibą administracyjną jest Jaraczewo, tam znajdują się istotne instytucje gminne, takie jak Urząd Gminy czy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Przez teren gminy przechodzą arterie komunikacyjne o znaczeniu krajowym: droga krajowa nr 10 (relacji Lubieszyn – Płońsk) oraz droga krajowa nr 11 (relacji Kołobrzeg – Bytom), a także o znaczeniu wojewódzkim – droga wojewódzka nr 179 (DW179) relacji Piła – Rusinowo. Miasto powiatowe Piła oddalone jest od gminy o niespełna 9 km, siedziba województwa, miasto Poznań oddalone jest o około 110 km.

W gminie Szydłowo środowisko naturalne objęte jest różnorodnymi formami ochrony, na jej terenie wyróżnić należy takie jak: Obszar Natura 2000, Obszar Chronionego Krajobrazu, obszary specjalnej ochrony, specjalne obszary ochrony, rezerваты, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe oraz użytki ekologiczne, znajduje się tam także kilkanaście pomników przyrody. Powierzchnia obszaru objętego ochroną przyrody w gminie wynosi 108,57 km², co stanowi ponad 40% powierzchni całkowitej gminy. Dominującą funkcją gminy jest rolnictwo, a zabudowę charakteryzuje duże rozproszenie. W gminie Szydłowo z uwagi na ukształtowanie terenu, warunki przyrodnicze i atrakcyjny krajobraz istnieją korzystne warunki rozwoju różnych form turystyki i rekreacji, w tym kajakarstwa, wędkarstwa, turystyki pieszej i rowerowej.

3. Diagnoza obszaru zdegradowanego

3.1 Metodyka wyznaczenia obszaru zdegradowanego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Szydłowo na lata 2023-2030 jest dokumentem strategicznym o charakterze lokalnym. Zgodnie z ustawą *Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, który realizowany jest w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowanie działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowanych terytorialnie, prowadzonych przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji*. Tym samym, obszar, który zostanie poddany procesowi rewitalizacji powinien zostać wyodrębniony w sposób szczegółowy, w oparciu o katalog wskaźników przedstawiających sytuację społeczno-gospodarczą gminy. Metodologia przeprowadzenia delimitacji obszaru zdegradowanego, a następnie obszaru rewitalizacji, wykorzystana w opracowaniu zakłada analizę mierzalnych zmiennych odnoszących się zwłaszcza do sytuacji społecznej (w tym z zakresu demografii, kapitału społecznego, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej i rynku pracy), ale również do sytuacji w sferach: gospodarczej, środowiskowej przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Analiza danych zastanych stanowi pierwszy etap prac nad diagnozą delimitacyjną. Polega ona na zgromadzeniu danych statystycznych i przydatnych materiałów, które w następstwie zostały poddane analizie. Wybór istotnych informacji umożliwił przeprowadzenie właściwej analizy, która obejmowała dokumenty, informacje i dane uznane za kluczowe dla procesu badawczego. Bazując na analizie danych zastanych w trakcie opracowania dokumentu zastosowano dwa podejścia: statystyczne oraz przestrzenne. Ujęcie statystyczne polega na zgromadzeniu danych, a następnie poddaniu analizie i przetworzeniu na potrzeby niniejszego opracowania. Natomiast w ujęciu przestrzennym dane statystyczne zaprezentowano w odniesieniu do przyjętych obszarów porównawczych.

Opracowanie diagnozy delimitacyjnej obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Szydłowo ma na celu wskazanie tych części gminy, w których występuje koncentracja negatywnych zjawisk. Ich zidentyfikowanie umożliwi podjęcie skutecznych działań, które przyczynią się do wyprowadzenia ze stanu kryzysowego, a także będą podstawą prowadzenia zaplanowanej interwencji.

Proces wyznaczenia obszaru zdegradowanego uwzględniał przede wszystkim zmienne z zakresu sfery społecznej, w następnie pozostałe, zmienne sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Delimitacja przeprowadzona w ramach opracowania niniejszego opracowania obejmowała następujące etapy:

1. Podzielenie terenu gminy Szydłowo na mniejsze jednostki (obszary porównawcze). W przypadku gminy wiejskiej Szydłowo uwzględniono podział na jednostki pomocnicze gminy (sołectwa).
2. Wybór kryteriów (zmiennych) delimitacji.
3. Szczegółowa analiza wskaźnikowa w zakresie problemów społecznych w wyodrębnionych obszarach (badanie ilościowe) – pozwoliło to na wskazanie obszarów o szczególnym nasileniu i koncentracji problemów społecznych (wykorzystana metoda: analiza danych zastanych pozyskanych z Urzędu Gminy Szydłowo, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szydłowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Pile i Komisariatu Policji w Pile).
4. Normalizację danych zastanych, dokonanie standaryzacji, a następnie opracowanie syntetycznego wskaźnika degradacji w sferze społecznej.
5. Analiza obszarów porównawczych pod kątem występowania problemów w sferze pozaspołecznej. Analiza czynników gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcyjnych i technicznych obejmuje przedstawienie poszczególnych zmiennych w skali ilościowej. Uzyskane wyniki stanowiły podstawę do wyłonienia obszaru, który zostanie poddany rewitalizacji.
6. Wskazanie obszarów porównawczych, które cechują się najwyższym stopniem zdegradowania – w wymiarze społecznym i tzw. pozaspołecznym.
7. Zidentyfikowanie obszaru rewitalizacji – obszaru o szczególnym nasileniu problemów społecznych, uwzględniającego obligatoryjne wskaźniki dotyczące powierzchni – maksymalnie 20% powierzchni gminy – oraz ludności – maksymalnie 30% wszystkich zamieszkujących gminę Szydłowo.

3.2 Wyróżnione obszary porównawcze

Dla skutecznego przeprowadzenia procesu delimitacji wykorzystano podział na obszary porównawcze, wyznaczone w oparciu o jednostki pomocnicze gminy – sołectwa. Kolejnym etapem było przeprowadzenie analizy porównawczej w obrębie wyróżnionych obszarów, co umożliwiło wskazanie obszaru znajdującego się w szczególnie trudnej sytuacji ze względu na koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, a także odnotowano występowanie niepożądanych zjawisk w sferach: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Poniżej przedstawiono wyodrębnione obszary porównawcze z uwzględnieniem ich powierzchni i liczby mieszkańców.

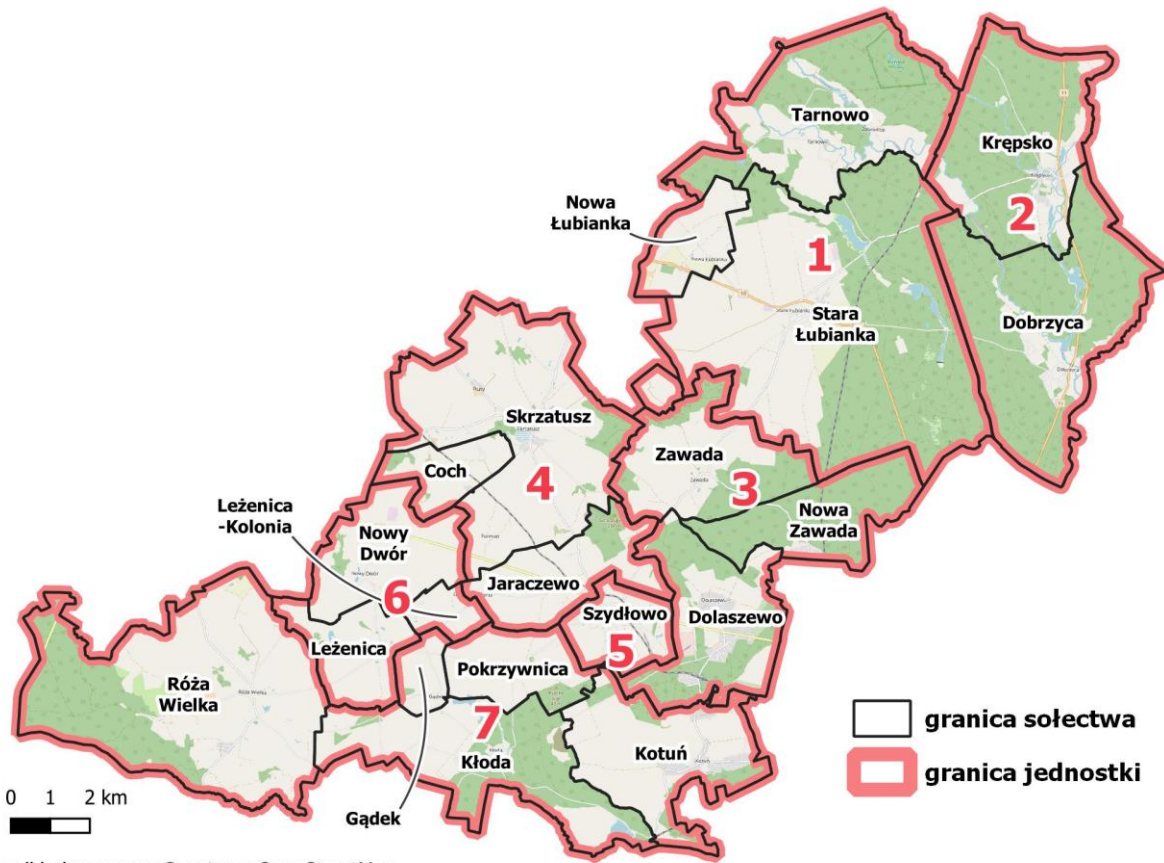
Tabela 1. Zestawienie obszarów porównawczych

Lp.	Nazwa obszaru	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni	Liczba ludności	Udział ludności
Obszar 1		6 831	25,5%	1 626	17,3%
1.	Nowa Łubianka	464	1,7%	118	1,3%
2.	Stara Łubianka	4 434	16,6%	1 361	14,4%
3.	Tarnowo	1 933	7,2%	147	1,6%
Obszar 2		3 952	14,8%	853	9,1%
4.	Dobrzyca	2 215	8,3%	593	6,3%
5.	Krępsko	1 737	6,5%	260	2,8%
Obszar 3		3 282	12,2%	2 310	24,4%
6.	Dolaszewo	1 230	4,6%	1 156	12,2%
7.	Nowa Zawada	890	3,3%	428	4,5%
8.	Zawada	1 161	4,3%	726	7,7%
Obszar 4		3 717	13,9%	991	10,5%
9.	Coch	404	1,5%	140	1,5%
10.	Jaraczewo	846	3,2%	387	4,1%
11.	Skrzatusz	2 468	9,2%	464	4,9%
Obszar 5		495	1,9%	1 364	14,4%
12.	Szydłowo	495	1,9%	1 364	14,4%
Obszar 6		1 736	6,5%	499	5,3%
13.	Leżenica	589	2,2%	186	0,5%
14.	Leżenica-Kolonia	207	0,8%	51	8,1%
15.	Nowy Dwór	940	3,5%	262	2,8%
Obszar 7		6 734	25,2%	1 797	19,0%
16.	Gądek	232	0,9%	125	1,3%
17.	Kłoda	1 570	5,9%	126	1,3%
18.	Kotuń	1 292	4,8%	766	8,1%
19.	Pokrzywnica	625	2,3%	329	3,5%
20.	Róża Wielka	3 014	11,3%	451	4,8%
Gmina Szydłowo		26 746	100,0%	9 440	100,0%

Źródło: opracowanie własne

Poniższa grafika prezentuje podział Gminy Szydłowo na wskazane obszary porównawcze:

Mapa 1. Podział gminy na obszary/jednostki porównawcze z uwzględnieniem granic sołectw

podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: opracowanie własne

3.3 Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego

Zgodnie z art. 4 ustawy⁴, **w celu opracowania diagnoz służących [...] wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji [...] wójt, burmistrz lub prezydent miasta prowadzi analizy, w których wykorzystuje obiektywne i weryfikowalne mierniki i metody badawcze dostosowane do lokalnych uwarunkowań.** W związku z powyższym, oraz ze względu na charakter gminy konieczne było wypracowania katalogu wskaźników, które umożliwią analizę sytuacji i zjawisk zachodzących na obszarze gminy, w szczególności w sferze społecznej, ale także gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Ważne było, aby wybrane zmienne w istotny sposób różnicowały wyznaczone obszary. Na potrzeby niniejszej diagnozy wypracowano katalog kryteriów delimitacji OZ, w którym znajdują się 23 zmienne, w podziale na 5 sfer (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej). Katalog wskaźników przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Katalog wskaźników - kryteria delimitacji

SFERA	ZMIENNA	OPIS ZMIENNEJ
Sfera społeczna	Liczba dzieci do 1 roku życia na 1000 mieszkańców	Wskaźnik pokazuje liczbę dzieci do 1 roku życia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – im wyższy wskaźnik, tym korzystniejsza sytuacja demograficzna. Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo
	Liczba zgonów na 1000 mieszkańców	Wskazuje na sytuację demograficzną poprzez liczbę zgonów na 1000 mieszkańców. Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo
	Obciążenie demograficzne	Wskaźnik obrazujący stosunek liczby mieszkańców będących w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) do liczby osób w wieku produkcyjnym. Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo
	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy dotyczący osób poszukujących pracy i zarejestrowanych jako bezrobotne. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: PUP w Pile
	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Wskaźnik dotyczący sytuacji związanej z rynkiem pracy. Wskazuje on procentowy udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym. Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo i PUP w Pile

⁴ Ustawa o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 28)

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację w zakresie naruszeń bezpieczeństwa i prawa drogowego odnoszącą się do liczby zarejestrowanych zdarzeń drogowych. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców. Źródło danych: KPP w Pile
	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi ośrodka pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący stan lokalnej społeczności w zakresie liczby klientów ośrodka pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: GOPS w Szydłowie
	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik prezentujący zapotrzebowanie na świadczenia stałe z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: GOPS w Szydłowie
	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący poziom zapotrzebowania na świadczenia przez osoby z niepełnosprawnością (lub ze względu na niepełnosprawność) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: GOPS w Szydłowie
	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom aktywności społecznej mieszkańców poszczególnych obszarów gminy. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych organizacji pozarządowych do liczby ludności. Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo
Sfera gospodarcza	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych obszarach, prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych działalności gospodarczych do liczby ludności. Źródło danych: dane.biznes.gov.pl.
	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący tendencje związane z rozwojem przedsiębiorczości. Wyrażany przez różnicę liczby podmiotów nowo zarejestrowanych do wyrejestrowanych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: dane.biznes.gov.pl.
Sfera Środowiskowa	Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca [kg]	Wskaźnik zagrożenia wyrobami azbestowymi dla mieszkańców. Wskaźnik pokazuje ile kg wyrobów azbestowych przypada średnio na jednego mieszkańca. Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo
	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia	Wskaźnik opisujący jaki odsetek budynków w poszczególnych obszarach znajduje się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym. Zmienna wyrażana w wartościach procentowych. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych (BDOT)

	hałasem drogowym i kolejowym	
	Średnie roczne stężenie pyłu PM2.5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Wskaźnik obliczono na podstawie mapy rozkładu przestrzennego średniego rocznego stężenia pyłu PM2,5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]. Mapa wykonana została w oparciu o modelowanie matematyczne przygotowane przez Instytut Ochrony Środowiska - Państwowy Instytut Badawczy oraz metodę obiektywnego szacowania. Źródło danych: powietrze.gios.gov.pl
	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Wskaźnik przedstawiający liczbę gospodarstw domowych ogrzewanych przez kotły na paliwo stałe oraz posiadających więcej niż jedno źródło grzewcze. Źródło danych: Inwentaryzacja źródeł ciepła
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Dostępność usług publicznych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby aptek, bibliotek, banków, urzędów pocztowych, urzędów, instytucji kultury, świetlic na 1000 mieszkańców (w znaczeniu organizacyjnym). Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo
	Liczba obiektów małej architektury na km^2	Wskaźnik prezentujący dostęp do przestrzeni urządzonej w poszczególnych obszarach. Wskaźnik został oceniony na podstawie danych przestrzennych obrazujących liczbę obiektów małej architektury w przeliczeniu na km^2 . Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo
	Dostępność komunikacyjna	Wskaźnik pokazuje dostępność przystanków w poszczególnych obszarach. Wyrażony jest on jako liczba przystanków w przeliczeniu na km^2 . Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo i BDOT
	Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący liczbę funkcjonujących podmiotów opieki zdrowotnej (PKD 86 według CEIDG) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Źródło danych: dane.biznes.gov.pl.
	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Wskaźnik obrazuje udział terenów z nawierzchnią ziemną, zapewniającą naturalną wegetację. Wskaźnik zaprezentowany w formie udziału (odsetka) w stosunku do ogólnej powierzchni jednostki. Źródło danych: Baza Danych Obiektów Topograficznych (BDOT)
Sfera techniczna	Liczba zabytków i pomników przyrody na km^2	Wskaźnik odnoszący się do liczby zabytków i pomników przyrody na danym obszarze. Zmienna wyrażona jako średnia liczba takich obiektów w przeliczeniu na km^2 . Źródło danych: Urząd Gminy Szydłowo

Źródło: opracowanie własne

Wybrane do analizy zmienne pozwoliły na wskazanie tych obszarów Gminy Szydłowo, w których koncentracja i natężenie negatywnych zjawisk są najwyższe, co wskazuje na występowanie stanu kryzysowego. Wykorzystane w analizie dane pozyskane zostały z Urzędu Gminy Szydłowo oraz innych instytucji: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szydłowie, Powiatowy Urząd Pracy w Pile i Komenda Powiatowa Policji w Pile, a także danych ogólnodostępnych.

Zmienne zostały zaprezentowane w kolejnych rozdziałach oraz szczegółowo omówione i przedstawione w formie graficznej.

3.4 Wskaźniki społeczne

Do analizy sfery społecznej wykorzystano wskaźniki przedstawiające stan i skalę występowania problemów społecznych w poszczególnych obszarach porównawczych. Zgromadzone dane pozwalają na wyróżnienie kilku grup wskaźników: sytuacja demograficzna, pomoc społeczna, bezrobocie, bezpieczeństwo publiczne oraz kapitał społeczny.

Pierwszym wskaźnikiem ze sfery społecznej jest liczba dzieci do 1 roku życia przypadający na 1000 mieszkańców. Wskaźnik przedstawia stosunek liczby dzieci do liczby mieszkańców, w przeliczeniu na 1000 osób. Wskaźnik dla gminy ogółem wyniósł 17,1.

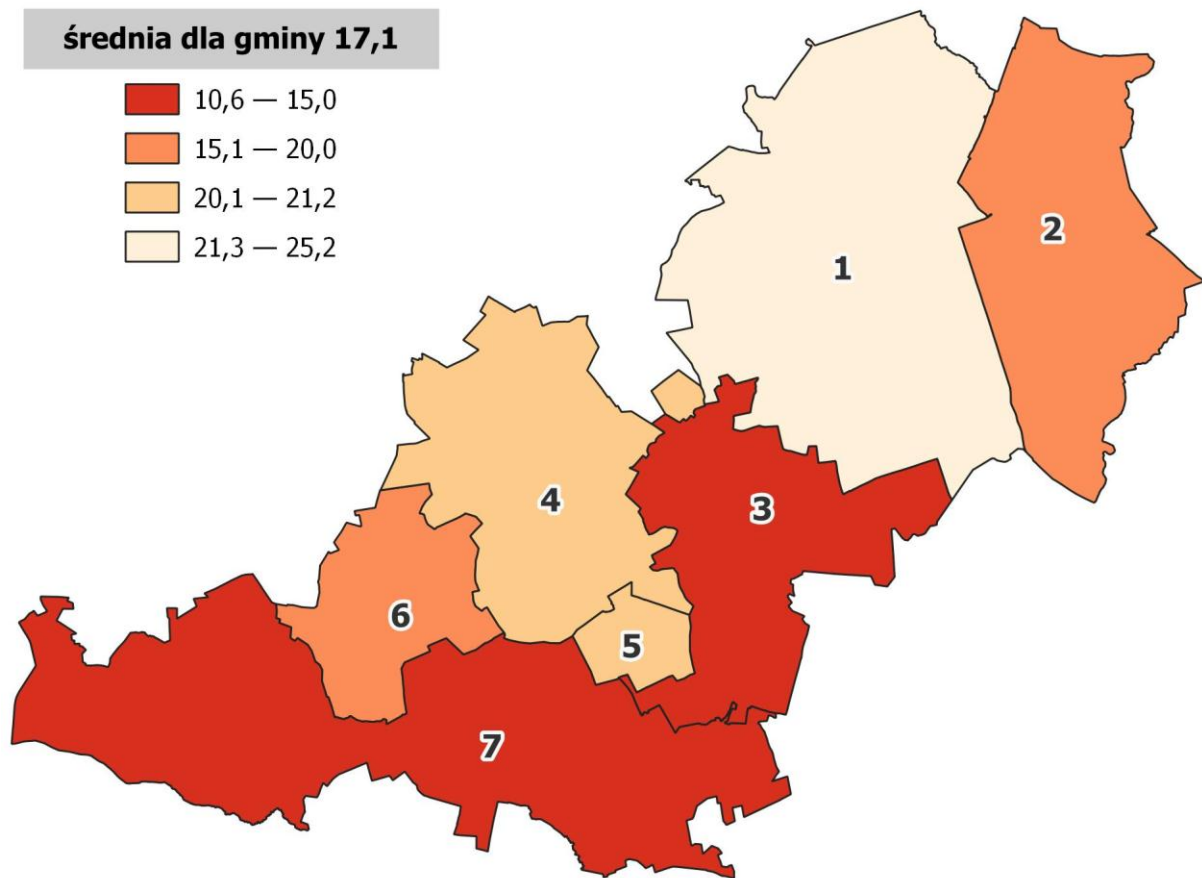
Tabela 3. Liczba dzieci do 1 roku życia na 1000 mieszkańców

Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Dzieci w wieku do 1 roku	Liczba dzieci do 1 roku życia na 1000 mieszkańców
Obszar 1	1 626	41	25,2
Obszar 2	853	16	18,8
Obszar 3	2 310	26	11,3
Obszar 4	991	21	21,2
Obszar 5	1 364	28	20,5
Obszar 6	499	10	20,0
Obszar 7	1 797	19	10,6
GMINA	9 440	161	17,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

Analizując poszczególne obszary porównawcze można zauważyć, że najgorszą sytuacją cechuje się obszar 7, w którym wskaźnik wyniósł 10,6, a zatem znacznie mniej niż średnia dla gminy. Najkorzystniejszą wartość wskaźnika odnotowano w obszarze 1 (25,2) – także w liczbach bezwzględnych, sytuacja w tym obszarze była najlepsza (41 dzieci do 1 roku życia).

Mapa 2. Liczba dzieci do 1 roku życia na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

Kolejnym wskaźnikiem jest liczba zgonów na 1000 mieszkańców. W 2022 r. odnotowano łącznie 86 zgonów, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wartość 9,1.

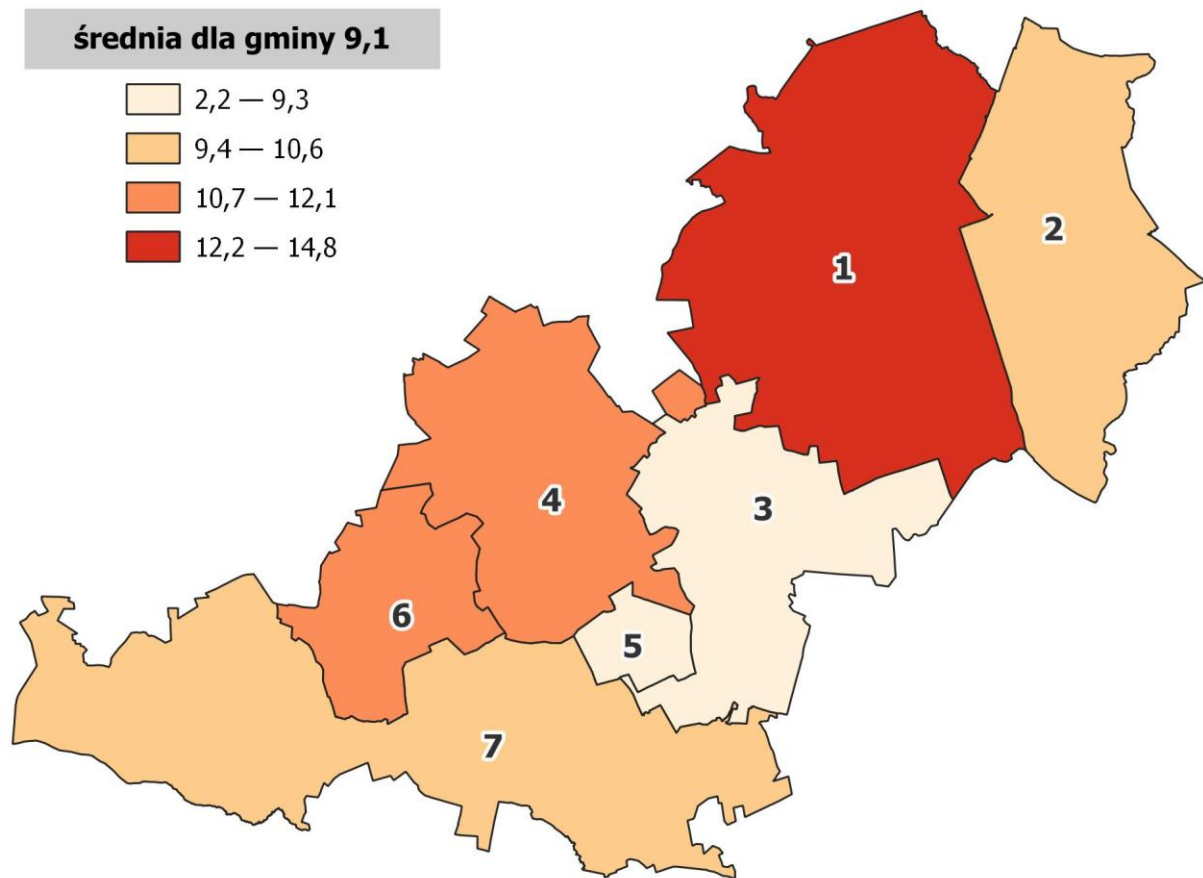
Tabela 4. Liczba zgonów na 1000 mieszkańców

Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Zgony	Liczba zgonów na 1000 mieszkańców
Obszar 1	1 626	24	14,8
Obszar 2	853	9	10,6
Obszar 3	2 310	5	2,2
Obszar 4	991	12	12,1
Obszar 5	1 364	11	8,1
Obszar 6	499	6	12,0
Obszar 7	1 797	19	10,6
GMINA	9 440	86	9,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

Najmniej korzystna sytuacja występowała na obszarze 1, gdzie liczba zgonów na 1000 mieszkańców wyniosła 14,8. Na tym samym obszarze odnotowano także najwięcej zgonów w liczbach bezwzględnych (24). Szczególnie niski wskaźnik dotyczył obszaru 3 (2,2), gdzie liczba zgonów także była najniższa (5) na tle porównywanych obszarów.

Mapa 3. Liczba zgonów na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

Wskaźnik obciążenia demograficznego przedstawia stosunek liczby osób będących w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) do liczby osób będących w wieku produkcyjnym. Określa on potencjał i poziom kapitału ludzkiego w gminie.

Procesy starzenia się społeczności są widoczne niemal w całym kraju. W Gminie Szydłowo w latach 2018-2022 liczba osób w wieku poprodukcyjnym uległa zwiększeniu o niemal 27%. W 2022 r. liczba mieszkańców gminy w wieku nieprodukcyjnym wyniosła 3 657, a produkcyjnym 5 803 – stosunek liczby tych grup osób wyniósł 0,63 dla całego obszaru gminy.

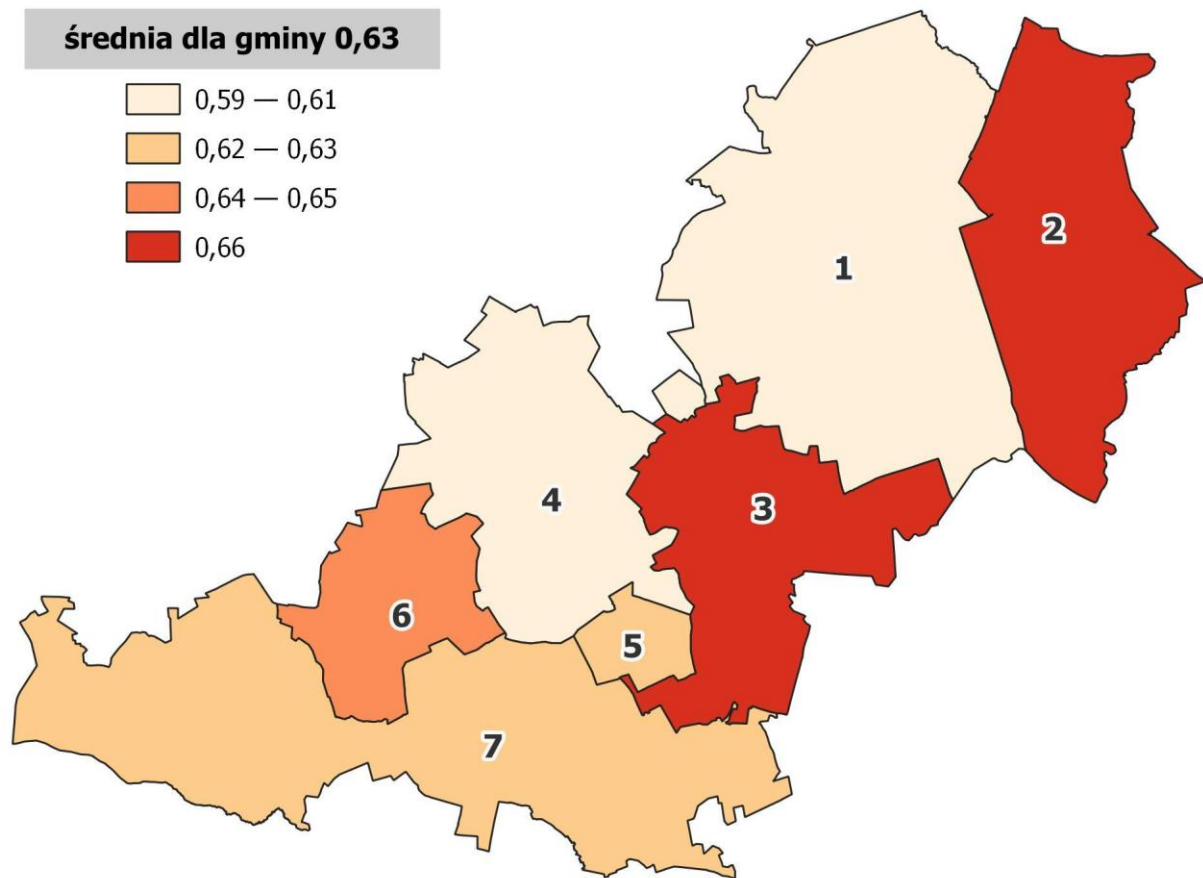
Tabela 5. Obciążenie demograficzne

Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Obciążenie demograficzne
Obszar 1	602	1 024	0,59
Obszar 2	339	514	0,66
Obszar 3	919	1 391	0,66
Obszar 4	375	616	0,61
Obszar 5	521	843	0,62
Obszar 6	197	302	0,65
Obszar 7	704	1 113	0,63
GMINA	3 657	5 803	0,63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

Szczególnie niekorzystną wartość wskaźnika odnotowano w obszarze 2 i 3, gdzie wyniósł 0,66. Obszar 1 cechował się natomiast najniższym wskaźnikiem (0,59).

Mapa 4. Obciążenie demograficzne

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

Następna analizowana zmienna prezentuje zjawisko bezrobocia, które może wpływać na sytuację materialną mieszkańców gminy oraz być powodem wystąpienia niepożądanych skutków społecznych. Liczba bezrobotnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosła 12,8 w 2022 r.

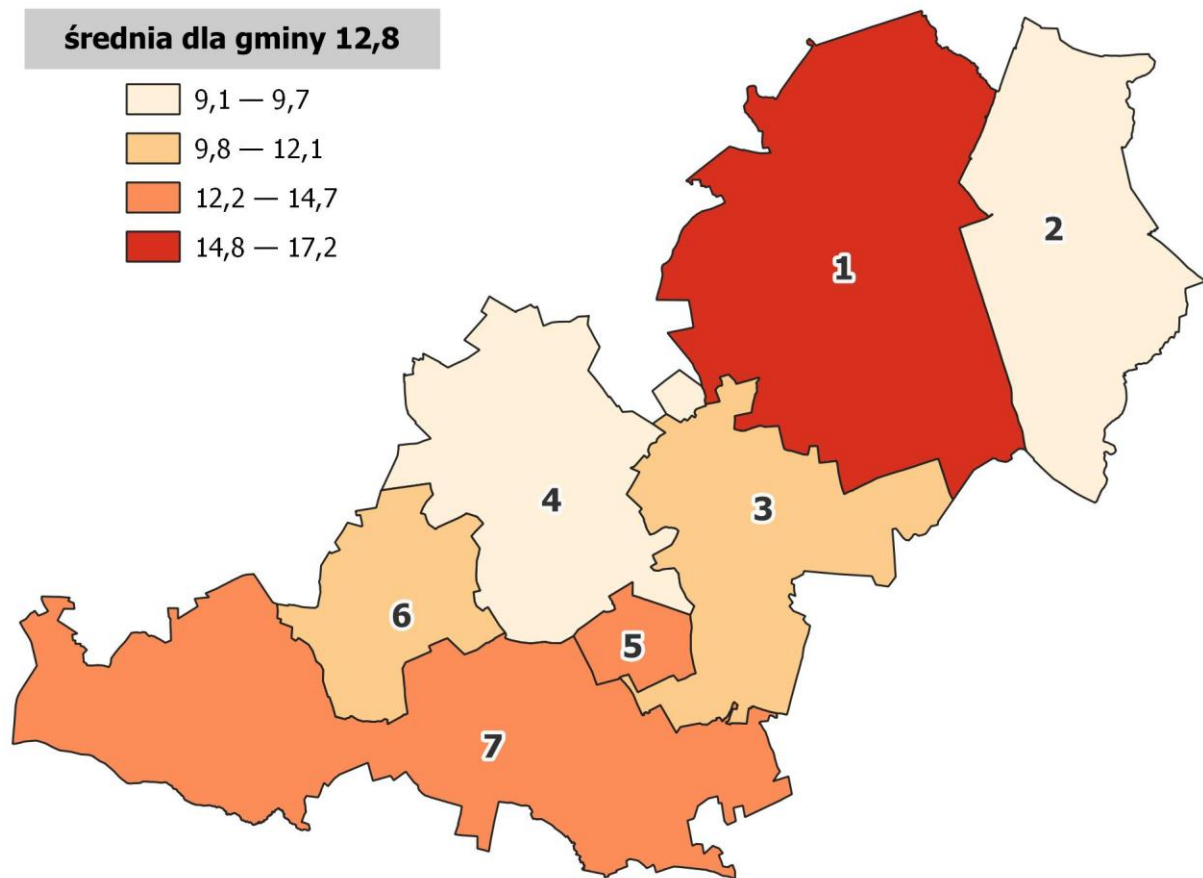
Tabela 6. Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców

Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	1 626	28	17,2
Obszar 2	853	8	9,4
Obszar 3	2 310	28	12,1
Obszar 4	991	9	9,1
Obszar 5	1 364	20	14,7
Obszar 6	499	5	10,0
Obszar 7	1 797	23	12,8
GMINA	9 440	121	12,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Pile.

Zdecydowanie najgorszą wartość wskaźnika odnotowano w obszarze 1, gdzie wyniósł 17,2, a zatem znacznie więcej w porównaniu do średniej dla gminy. Ponadto w liczbach bezwzględnych liczba zarejestrowanych bezrobotnych była najwyższa właśnie na obszarze 1, a także na obszarze 3 (28). Najniższy wskaźnik dotyczył natomiast obszaru 4, gdzie wyniósł 9,1.

Mapa 5. Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Pile.

Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym wyniósł 2,1% dla całej gminy w 2022 r., a zatem stosunkowo niewiele.

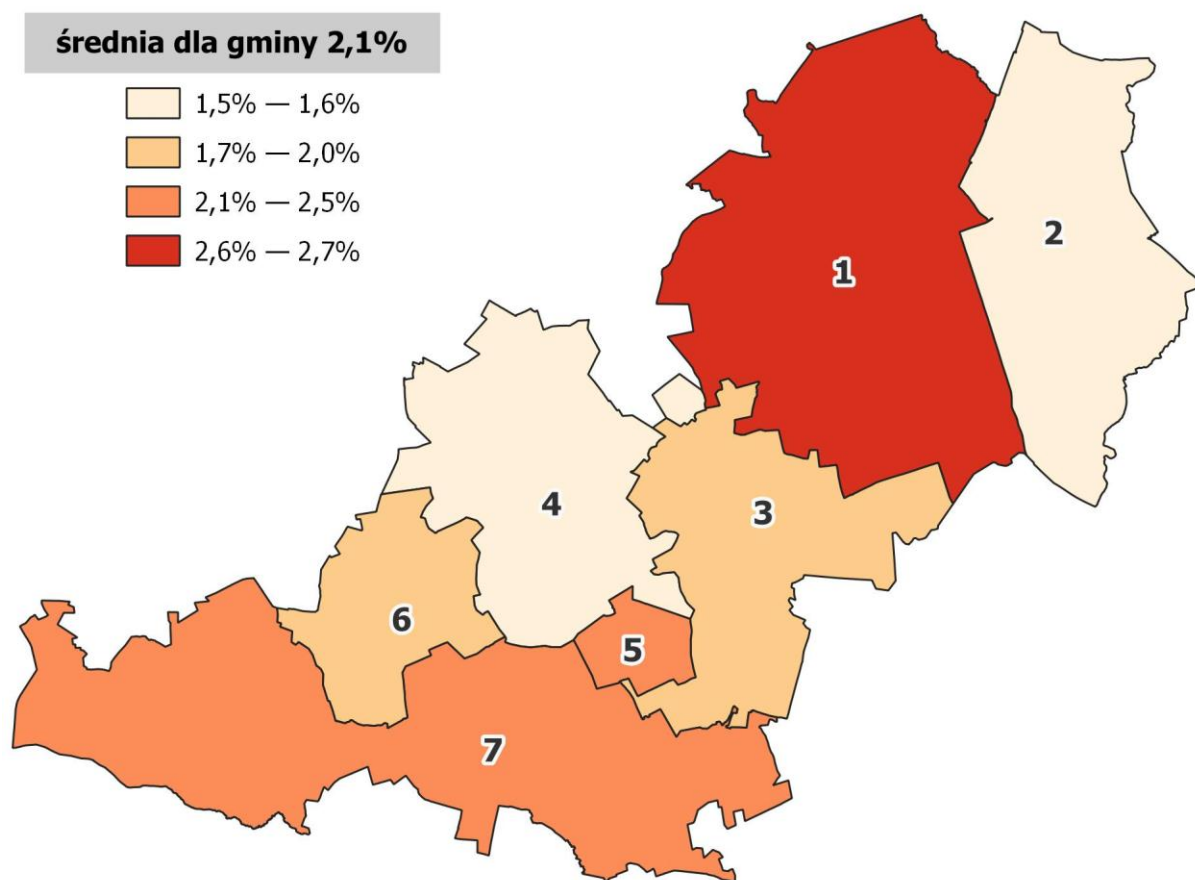
Tabela 7. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
Obszar 1	1 024	28	2,7%
Obszar 2	514	8	1,6%
Obszar 3	1 391	28	2,0%
Obszar 4	616	9	1,5%
Obszar 5	843	20	2,4%
Obszar 6	302	5	1,7%
Obszar 7	1 113	23	2,1%
GMINA	5 803	121	2,1%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Pile.

Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym był wyższy od średniej dla gminy w dwóch obszarach: 1 oraz 5, gdzie najwyższy udział odnotowano w obszarze 1 (2,7%). Wyższa wartość wskaźnika na tych obszarach może wskazywać na niską przedsiębiorczość wśród mieszkańców, brak koniecznych kwalifikacji do pracy lub problemy występujące na lokalnym rynku pracy.

Mapa 6. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych PUP w Pile.

Wyznacznikiem poziomu bezpieczeństwa w ruchu drogowym jest wskaźnik liczby zdarzeń drogowych. Zdarzeniem drogowym określamy wszystkie wydarzenia na drodze, które dzielimy na wypadki drogowe i kolizje drogowe, a które różnią się od siebie skalą zdarzenia oraz wystąpieniem poszkodowanych.

W 2022 r. na terenie gminy odnotowano 58 tego typu zdarzeń, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosło 6,1.

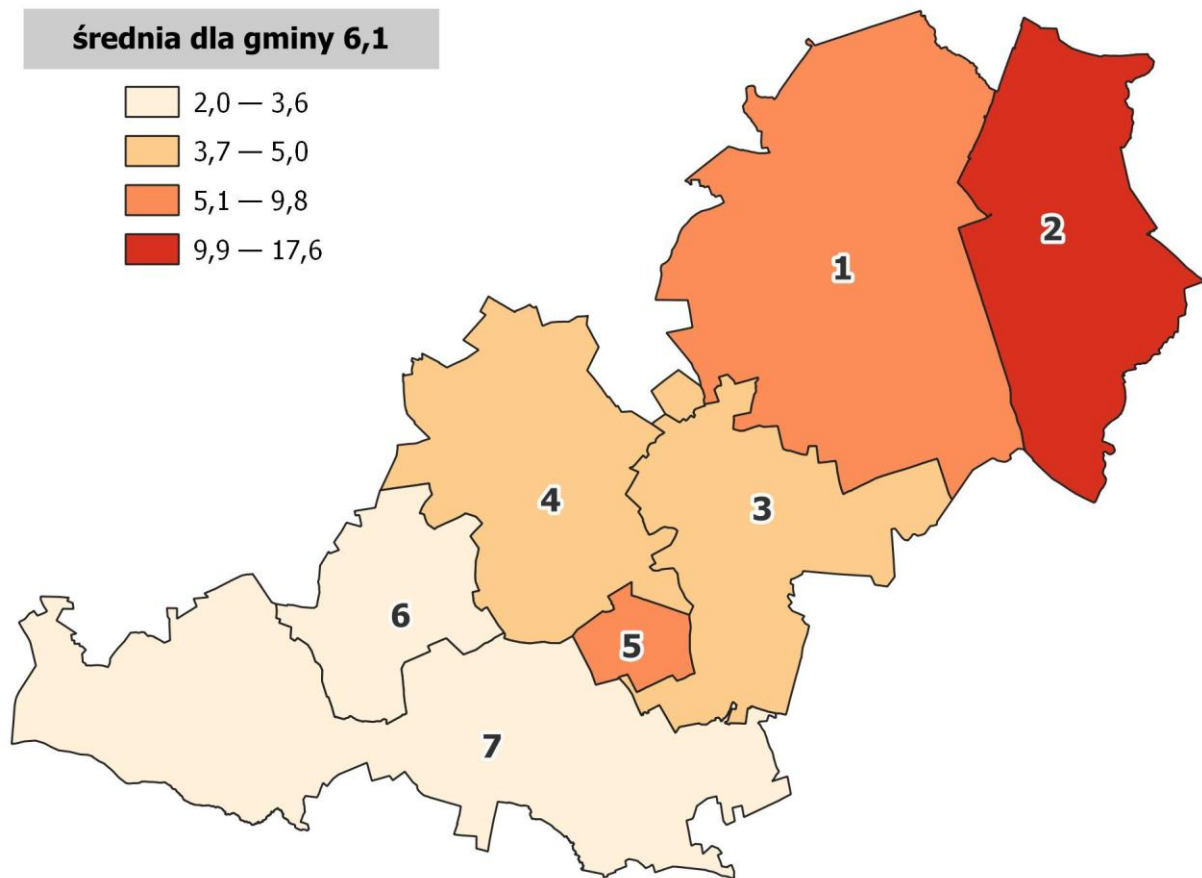
Tabela 8. Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców

Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba zdarzeń drogowych	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	1 626	16	9,8
Obszar 2	853	15	17,6
Obszar 3	2 310	9	3,9
Obszar 4	991	4	4,0
Obszar 5	1 364	7	5,1
Obszar 6	499	1	2,0
Obszar 7	1 797	6	3,3
GMINA	9 440	58	6,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Pile.

Najniższą liczbę zdarzeń odnotowano w obszarze 6 – tylko jedno zdarzenie drogowe, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wartość 2,0. Najwięcej zdarzeń dotyczyło obszaru 1 i 2, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosło kolejno 9,8 i 17,6, a więc największą wartość wskaźnika. Wynikać to może z faktu, że przez te dwa obszary przebiegają dwie drogi krajowe – nr 11 i nr 10.

Mapa 7. Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Pile.

W celu opracowania niniejszej delimitacji, analizie poddano również dane o świadczeniu usług publicznych z zakresu pomocy społecznej udostępnione przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szydłowie. Dzięki temu można określić skalę problemów społecznych występujących w gminie.

W 2022 r. na terenie Gminy Szydłowo zarejestrowano łącznie 478 klientów ośrodka pomocy społecznej. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców ich liczba wyniosła 50,6.

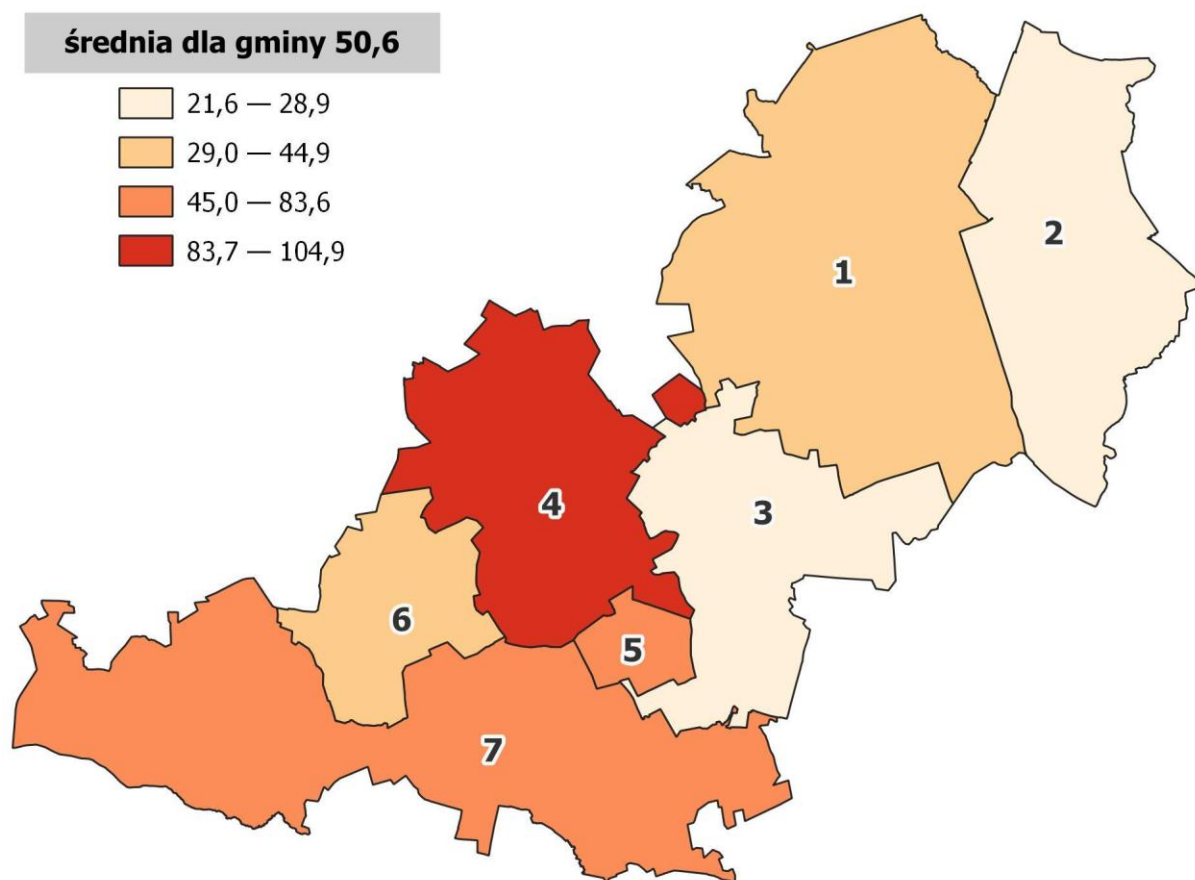
Tabela 9. Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców

Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba klientów ośrodków pomocy społecznej ogółem	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców
Obszar 1	1 626	73	44,9
Obszar 2	853	22	25,8
Obszar 3	2 310	50	21,6
Obszar 4	991	104	104,9
Obszar 5	1 364	114	83,6
Obszar 6	499	16	32,1
Obszar 7	1 797	99	55,1
GMINA	9 440	478	50,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szydłowie.

Szczególnie niekorzystną sytuacją wyróżnia się obszar 4, gdzie wskaźnik wyniósł 104,9, a zatem dwa razy więcej niż średnia dla gminy. Także w liczbach bezwzględnych liczba osób korzystających z pomocy społecznej była wysoka (104). Najniższy wskaźnik odnotowano w obszarze 3 (21,6), natomiast najniższa liczba beneficjentów pomocy społecznej dotyczyła obszaru 2 (22).

Mapa 8. Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szydłowie.

W 2022 r. na terenie gminy udzielono 266 zasiłków stałych. Zasiłki tego typu przysługują osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku, choroby i niepełnosprawności. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców na terenie gminy udzielono 28,2 świadczeń stałych w 2022 r.

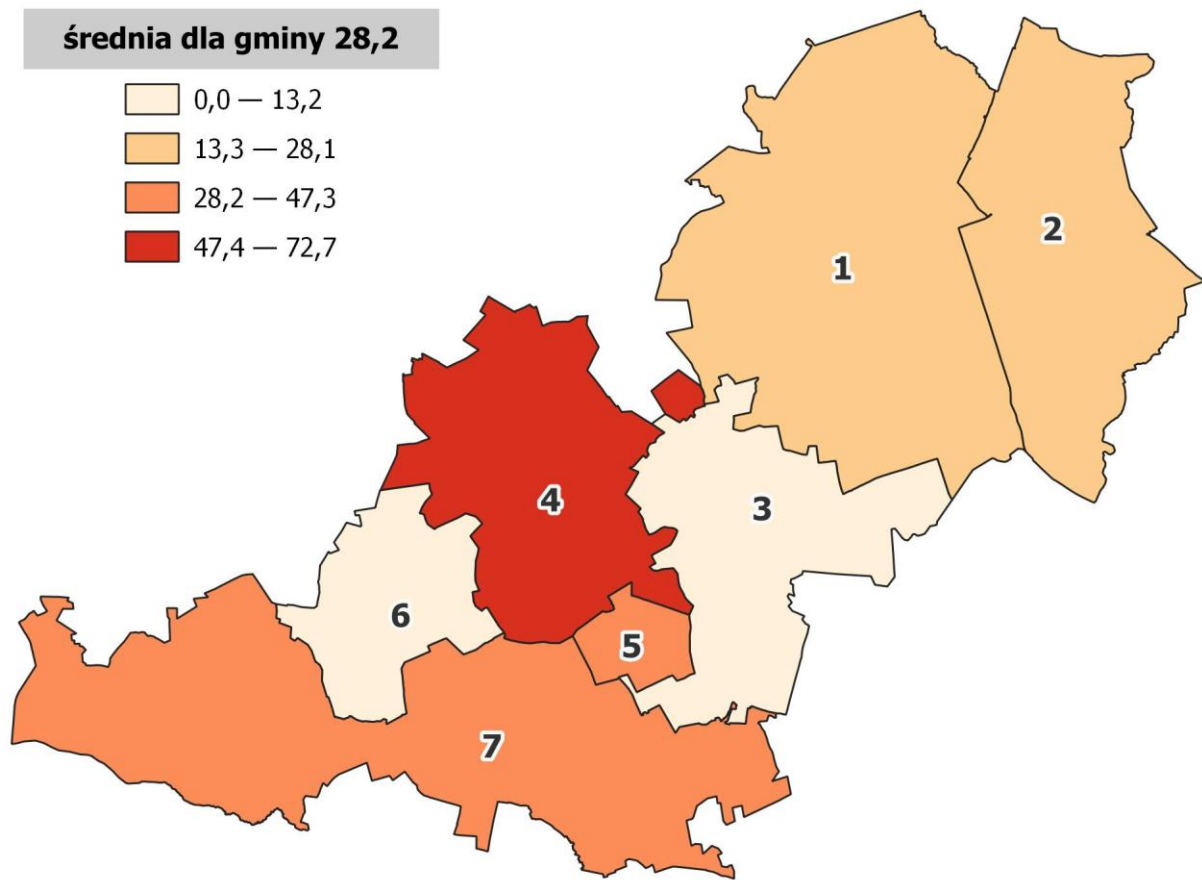
Tabela 10. Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców

Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń - zasiłków stałych	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	1 626	43	26,4
Obszar 2	853	24	28,1
Obszar 3	2 310	0	0,0
Obszar 4	991	72	72,7
Obszar 5	1 364	42	30,8
Obszar 6	499	0	0,0
Obszar 7	1 797	85	47,3
GMINA	9 440	266	28,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szydłowie.

Pod tym względem najlepiej wypadły obszary 3 i 6, gdzie nie udzielono ani jednego zasiłku stałego. Najwięcej udzielono ich w obszarze 4 (72), w którym wskaźnik także był najwyższy i wyniósł 72,7, co znacząco przewyższa średnią dla gminy.

Mapa 9. Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szydłowie.

Kolejna zmienna badana w zakresie pomocy społecznej zmienna odnosi się do osób, które z tytułu niepełnosprawności korzystają z udzielanego wsparcia. Osoby te, stanowią grupę zagrożoną wykluczeniem społecznym z uwagi na brak możliwości zaspokojenia swoich potrzeb (brak dostosowania usług, przestrzeni, instytucji do potrzeb osób z niepełnosprawnością lub o specjalnych potrzebach).

Z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szydłowie świadczenia ze względu na niepełnosprawność pobierały 52 osoby, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosło 5,5 w 2022 r.

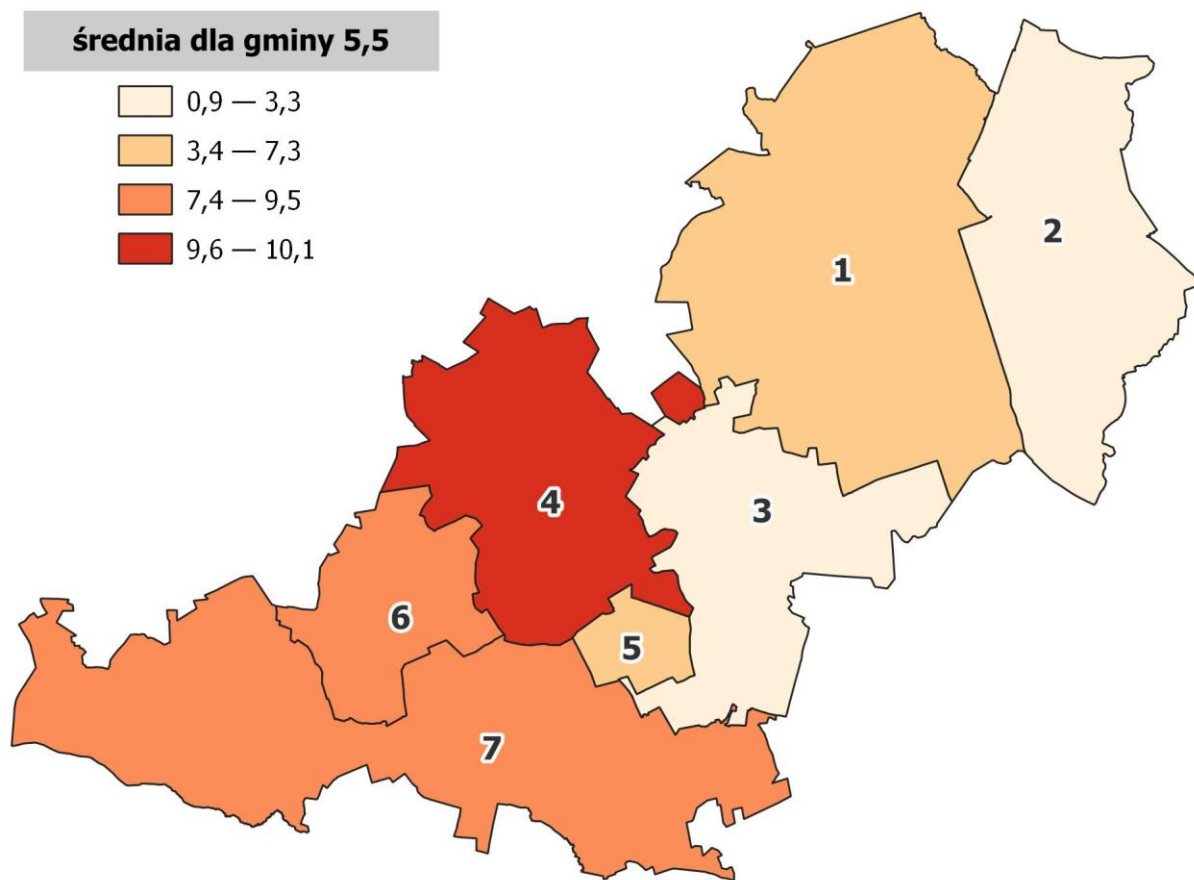
Tabela 11. Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców

Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców
Obszar 1	1 626	7	4,3
Obszar 2	853	2	2,3
Obszar 3	2 310	2	0,9
Obszar 4	991	10	10,1
Obszar 5	1 364	10	7,3
Obszar 6	499	4	8,0
Obszar 7	1 797	17	9,5
GMINA	9 440	52	5,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szydłowie.

Najwyższa wartość wskaźnika dotyczy obszaru 4 (10,1), gdzie liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność wyniosła 10 osób. Najkorzystniejszą sytuacją przedstawia się dla obszaru 3, gdzie wskaźnik wyniósł zaledwie 0,9.

Mapa 10. Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Szydłowie.

Kolejny wskaźnik odnosi się do kapitału społecznego mieszkańców. Badając jego poziom wzięto pod uwagę działalność organizacji pozarządowych. Na terenie gminy w 2022 r. funkcjonowało 65 organizacji, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosi 6,9.

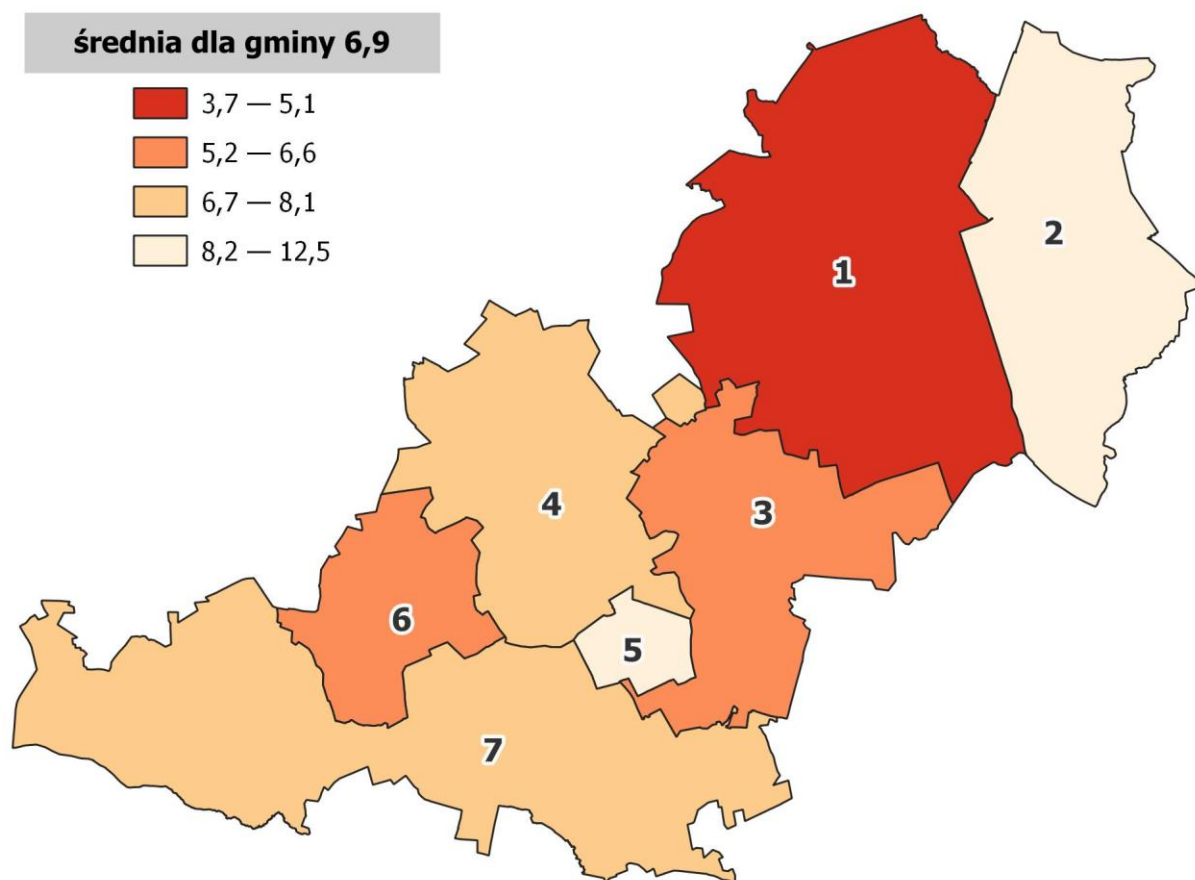
Tabela 12. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców

Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	1 626	6	3,7
Obszar 2	853	7	8,2
Obszar 3	2 310	12	5,2
Obszar 4	991	8	8,1
Obszar 5	1 364	17	12,5
Obszar 6	499	3	6,0
Obszar 7	1 797	12	6,7
GMINA	9 440	65	6,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

Najwięcej organizacji funkcjonowało w obszarze 5 (17), dla którego wskaźnik także był najwyższy i wyniósł 12,5. Świadczy to o stosunkowo wysokiej aktywności społecznej na tym obszarze. Najniższą wartość wskaźnika odnotowano natomiast na obszarze 1 (3,7), w którym funkcjonowało w tym samym czasie 6 organizacji.

Mapa 11. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

3.5 Wskaźniki gospodarcze

W ramach sfery gospodarczej analizie poddane zostały wskaźniki dotyczące podmiotów gospodarczych, które obrazują rozwój przedsiębiorczości gminy oraz poziom aktywności gospodarczej mieszkańców. Na terenie gminy w 2022 r. funkcjonowały łącznie 664 podmioty gospodarcze. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców było to 70,3.

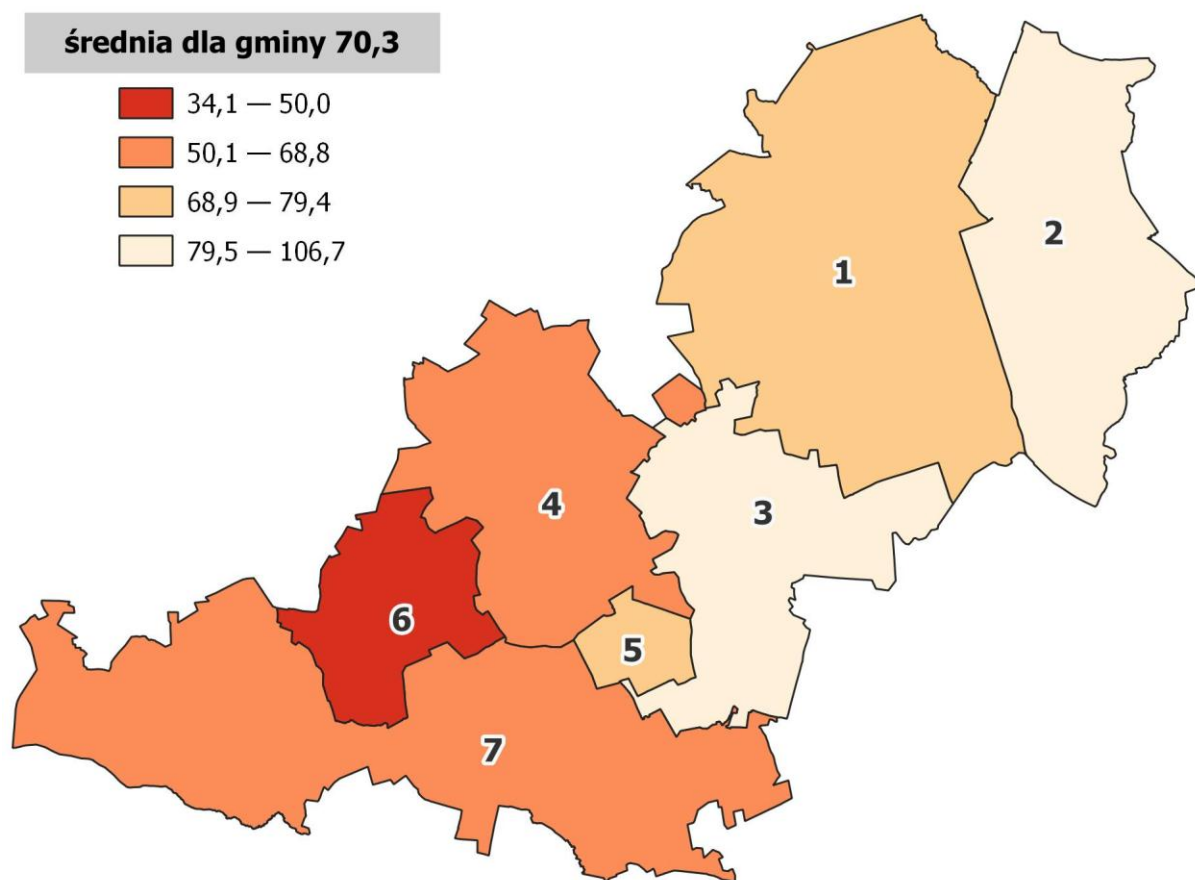
Tabela 13. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców

Nazwa obszaru	Liczba mieszkańców	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	1 626	112	68,9
Obszar 2	853	91	106,7
Obszar 3	2 310	199	86,1
Obszar 4	991	56	56,5
Obszar 5	1 364	99	72,6
Obszar 6	499	17	34,1
Obszar 7	1 797	90	50,1
GMINA	9 440	664	70,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dane.biznes.gov.pl.

Trzy obszary osiągnęły wskaźnik wyższy niż średnia dla gminy: 2, 3 i 5, z czego najwyższy wskaźnik odnotowano w obszarze 2 (106,7), co wskazuje na stosunkowo wysoki poziom przedsiębiorczości wśród mieszkańców tego obszaru. Najwięcej podmiotów działało w obszarze 3 (199), natomiast najmniej w obszarze 6 (37), dla którego wskaźnik także był najniższy (34,1).

Mapa 12. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dane.biznes.gov.pl.

Drugą zmienną mierzącą poziom aktywności gospodarczej w gminie jest różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi podmiotami gospodarczymi, a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców.

Różnica podmiotów ogółem była dodatnia i wyniosła 41, co wskazuje na stopniowy wzrost gospodarczy gminy. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców wskaźnik wyniósł 4,3.

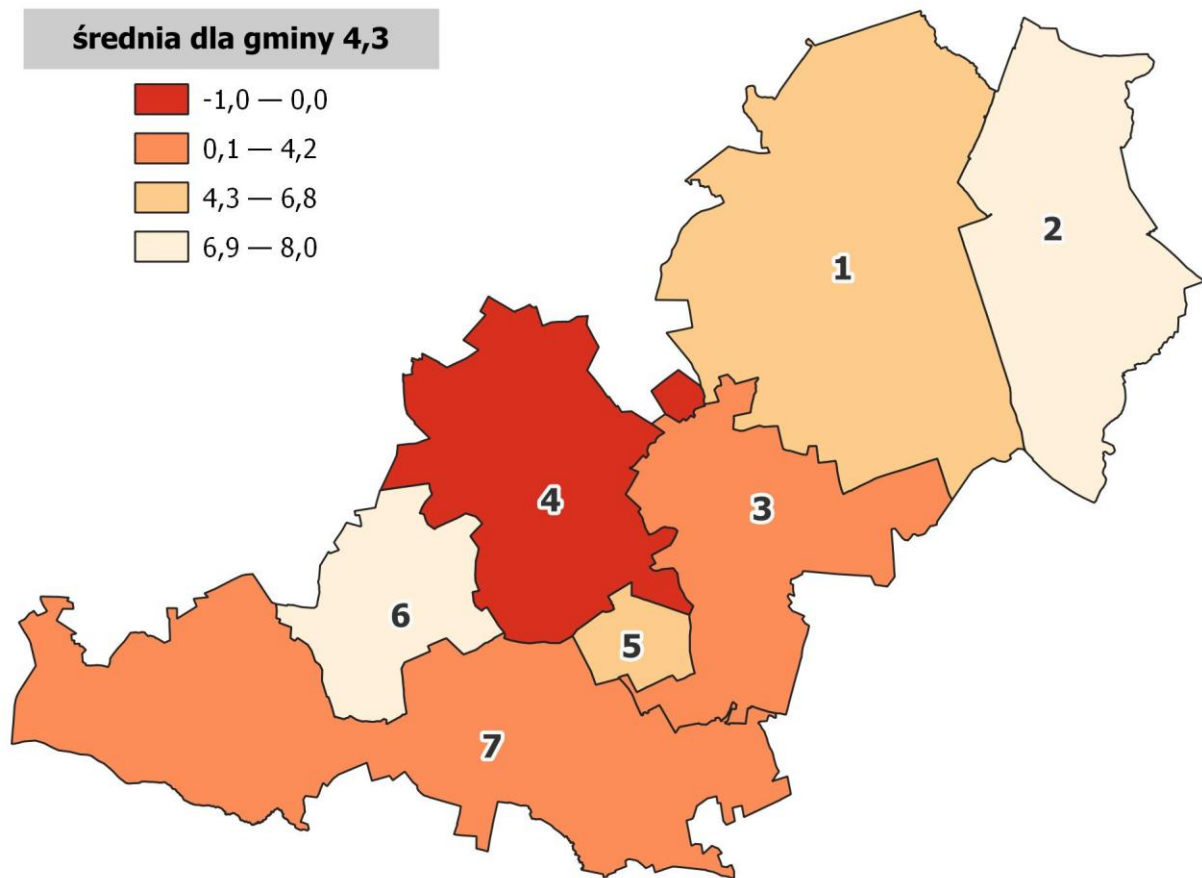
Tabela 14. Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców

Nazwa obszaru	Różnica podmiotów	Liczba mieszkańców	Różnica pomiędzy nowozarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców
Obszar 1	7	1 626	4,3
Obszar 2	6	853	7,0
Obszar 3	9	2 310	3,9
Obszar 4	-1	991	-1,0
Obszar 5	9	1 364	6,6
Obszar 6	4	499	8,0
Obszar 7	7	1 797	3,9
GMINA	41	9440	4,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dane.biznes.gov.pl.

Jedynie w obszarze 4 odnotowano ujemną wartość wskaźnika, która wyniosła -1,0. Najkorzystniej wypadł obszar 6, w którym wskaźnik osiągnął 8,0, czyli znacznie więcej niż średnia dla gminy. Wysoki wskaźnik dotyczył także obszaru 2 (7,0).

Mapa 13. Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dane.biznes.gov.pl.

3.6 Wskaźniki środowiskowe

W ramach sfery środowiskowej wzięto pod uwagę kwestie dotyczące stanu i jakości środowiska naturalnego na terenie Gminy Szydłowo. Analizie poddano dane dotyczące nieruchomości zawierających azbest, zabudowy mieszkalnej znajdującej się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym, poziomu zanieczyszczenia powietrza oraz gospodarstw domowych, w których źródłem ciepła jest paliwo stałe.

W 2022 r. na terenie gminy zidentyfikowano łącznie blisko 2 mln kg wyrobów azbestowych, które są niebezpieczne dla zdrowia mieszkańców i mogą prowadzić do częstszego występowania różnych chorób, w tym nowotworów. Na jednego mieszkańca gminy przypadało 203,9 kg wyrobów azbestowych.

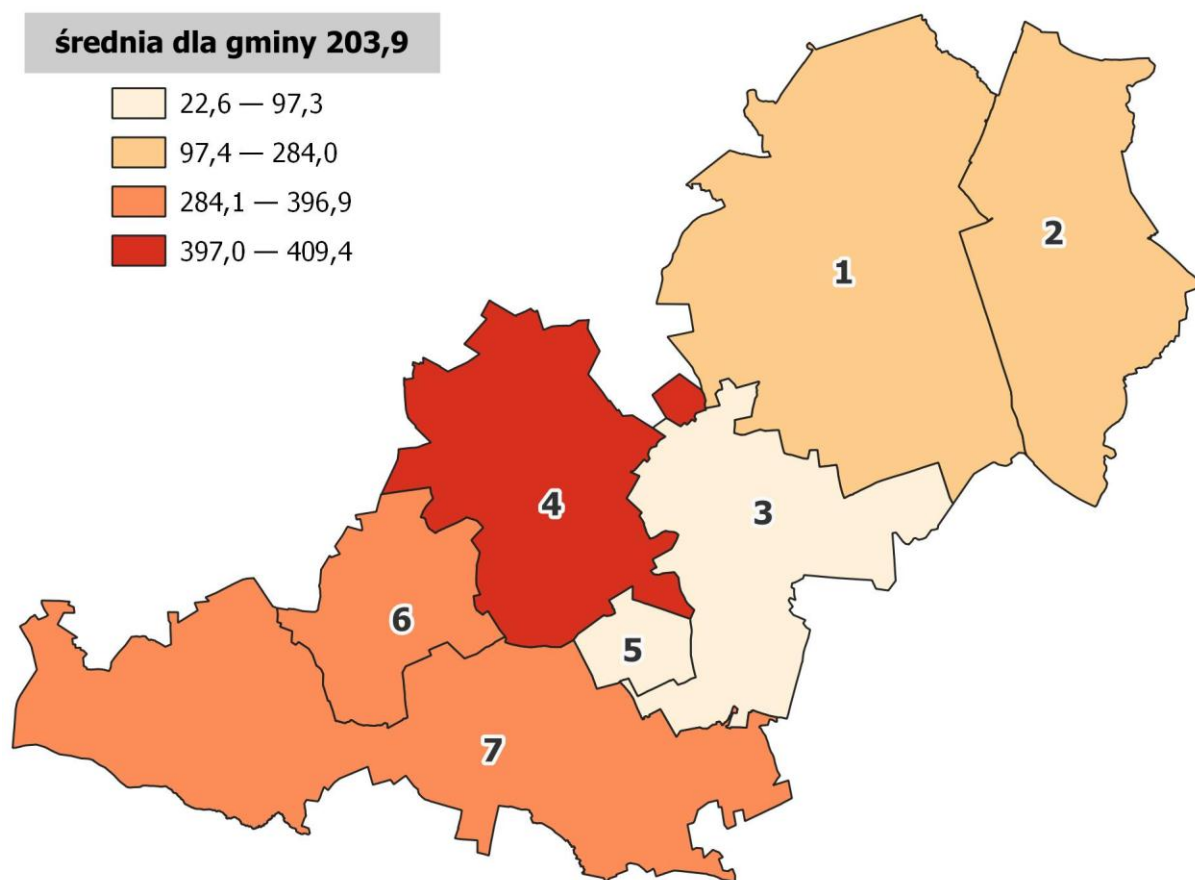
Tabela 15. Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca [kg]

Nazwa obszaru	Masa azbestu na nieruchomościach, na których zidentyfikowano wyroby azbestowe [kg]	Liczba mieszkańców	Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca [kg]
Obszar 1	461 737	1 626	284,0
Obszar 2	113 086	853	132,6
Obszar 3	143 483	2 310	62,1
Obszar 4	405 694	991	409,4
Obszar 5	30 758	1 364	22,5
Obszar 6	198 041	499	396,9
Obszar 7	572 085	1 797	318,4
GMINA	1 924 884	9 440	203,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

Szczególnie niekorzystna sytuacja występuje w obszarze 4, gdzie na mieszkańca przypada aż 409,4 kg azbestu, a więc dwa razy więcej niż średnia dla gminy. W liczbach bezwzględnych, najwięcej wyrobów azbestowych odnotowano w obszarze 7 (ponad 572 tys. kg). Najmniejsza ilość wyrobów azbestowych na mieszkańca przypada w obszarze 5 (22,5 kg).

Mapa 14. Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca [kg]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

Na komfort życia mieszkańców wpływa m.in. zagrożenie hałasem drogowym i kolejowym. Za strefę zagrożenia hałasem przyjęto obszar znajdujący się 100 m od linii kolejowych i dróg głównych ruchu przyspieszonego oraz 50 m od dróg głównych. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem wyniósł 9,5% dla terenu gminy. Łącznie 244 budynków jest położonych w strefie zagrożenia hałasem.

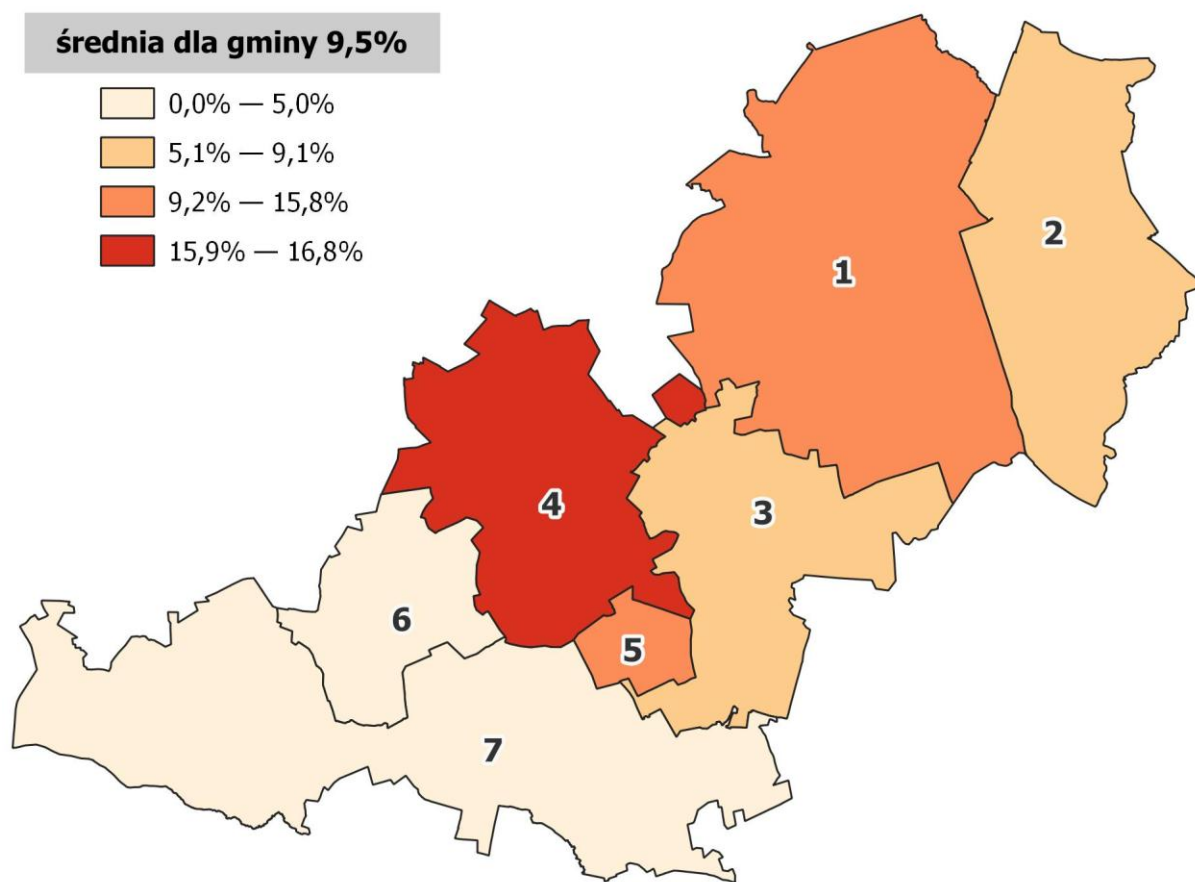
Tabela 16. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym

Nazwa obszaru	Budynki mieszkalne w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Liczba budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym
Obszar 1	44	363	12,1%
Obszar 2	24	296	8,1%
Obszar 3	64	707	9,1%
Obszar 4	49	292	16,8%
Obszar 5	56	354	15,8%
Obszar 6	0	92	0,0%
Obszar 7	7	478	1,5%
GMINA	244	2 582	9,5%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT.

Największy udział budynków mieszkalnych zagrożonych hałasem znajduje się w obszarze 4 (16,8%) i obszarze 5 (15,8%), co wynika m.in. z przebiegu drogi wojewódzkiej nr 179 oraz linii kolejowej. Na jednym z obszarów nie zidentyfikowano żadnego budynku, który mógłby być zagrożony hałasem – dotyczy to obszaru 6.

Mapa 15. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT.

Na stan zdrowia mieszkańców wpływa wiele czynników, wśród których znajduje się stan jakości powietrza. Przeanalizowano średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM_{2,5}. Warto podkreślić, że stężenie wskazanego pyłu w powietrzu często zmienia się w trakcie roku i przyjmuje najwyższe poziomy w miesiącach zimowych. W 2022 r. średnioroczne stężenie PM_{2,5} na terenie gminy wyniosło 8,10 µg/m³

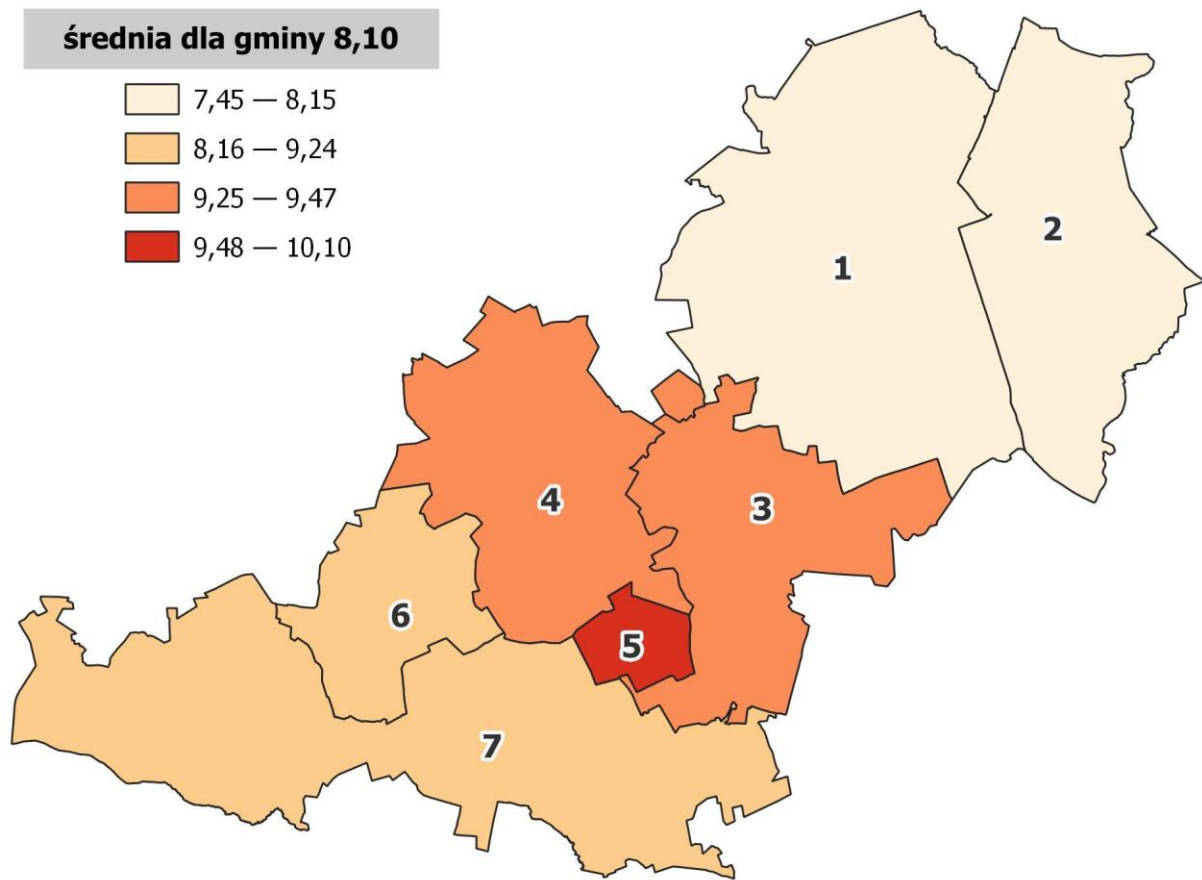
Tabela 17. Średnie roczne stężenie pyłu PM_{2,5} [µg/m³]

Nazwa obszaru	Średnie roczne stężenie pyłu PM _{2,5} [µg/m ³]
Obszar 1	8,10
Obszar 2	7,45
Obszar 3	9,30
Obszar 4	9,47
Obszar 5	10,10
Obszar 6	9,20
Obszar 7	8,76
GMINA	8,10

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych <https://powietrze.gios.gov.pl/>.

Najniższe stężenie odnotowano w obszarze 2 (7,45 µg/m³). Najwyższe stężenie dotyczyło natomiast obszaru 5, gdzie wyniosło ono 10,10 µg/m³ – okolicy centrum gminy.

Mapa 16. Średnie roczne stężenie pyłu PM2.5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych <https://powietrze.gios.gov.pl/>.

Na jakość powietrza w gminie wpływ ma przede wszystkim sposób ogrzewania budynków mieszkalnych. Na terenie gminy odnotowano 2 tys. punktów w ewidencji źródeł ciepła, które są ogrzewane kotłami na paliwo stałe. Udział gospodarstw domowych wykorzystujących ten rodzaj ogrzewania w gminie wyniósł 55,6%.

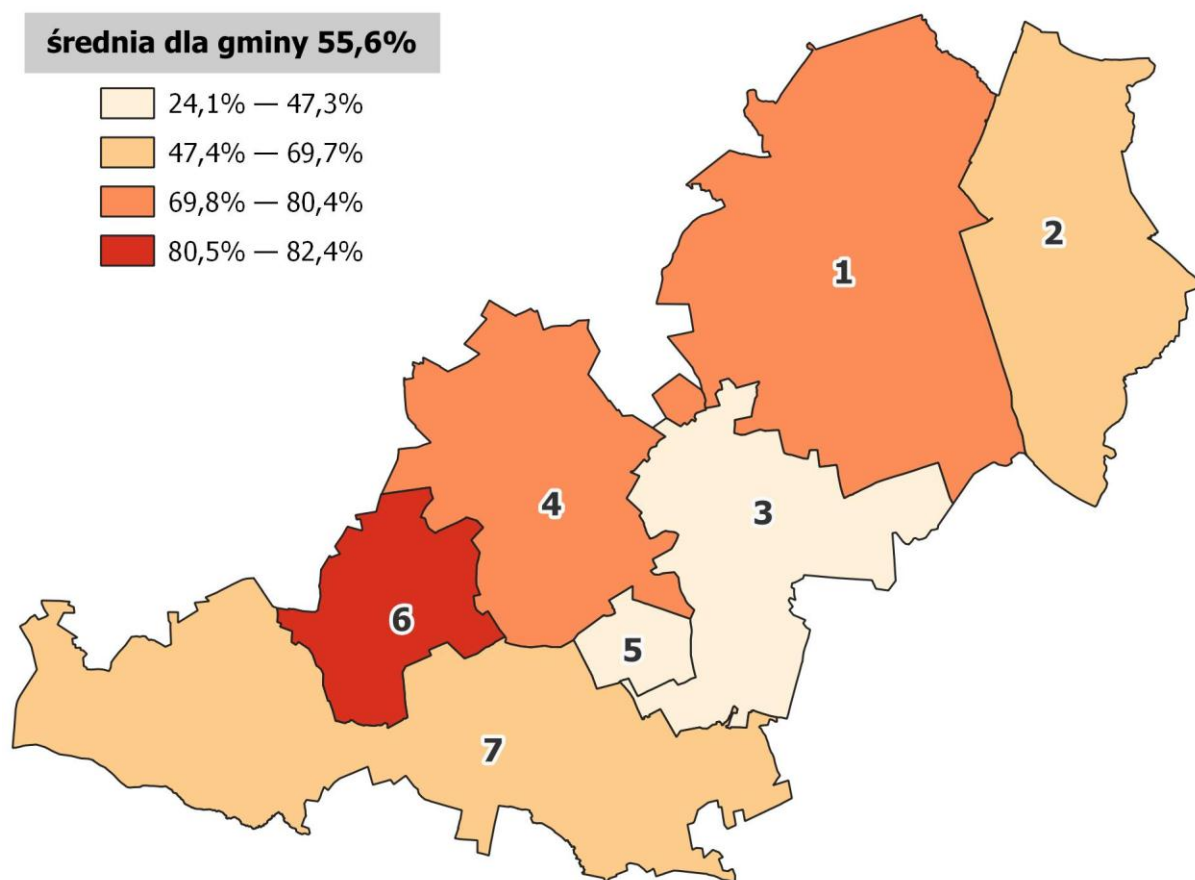
Tabela 18. Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe

Nazwa obszaru	Ilość punktów w ewidencji źródeł ciepła	Ilość punktów w ewidencji źródeł ciepła ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe
Obszar 1	555	446	80,4%
Obszar 2	345	194	56,2%
Obszar 3	923	222	24,1%
Obszar 4	476	372	78,2%
Obszar 5	498	191	38,4%
Obszar 6	142	117	82,4%
Obszar 7	666	464	69,7%
GMINA	3 605	2006	55,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych inwentaryzacji źródeł ciepła.

Najniższy odsetek dotyczył obszaru 3, gdzie tylko 24,1% domostw ogrzewanych jest kotłami na paliwo stałe. W prawie wszystkich pozostałych obszarach odsetek przekraczał średnią dla gminy, z czego najwyższy został odnotowany w obszarze 6 (82,4%). Wysoki odsetek może świadczyć o używaniu mało ekologicznych źródeł ciepła, które przyczyniają się do powstawania smogu i innych zanieczyszczeń środowiskowych.

Mapa 17. Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych inwentaryzacji źródeł ciepła.

3.7 Wskaźniki przestrzenno-funkcjonalne

Sfera przestrzenno-funkcjonalna dotyczy dostępności do usług istotnych społecznie, które mają znaczący wpływ na jakość życia mieszkańców. Pierwszym analizowanym wskaźnikiem jest dostępność usług publicznych (apteki, biblioteki, banki, poczta, urząd, instytucje kultury, świetlice) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Na terenie gminy zidentyfikowano łącznie 21 punktów usług publicznych (wyłącznie gminnych) – w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje to wartość 2,2.

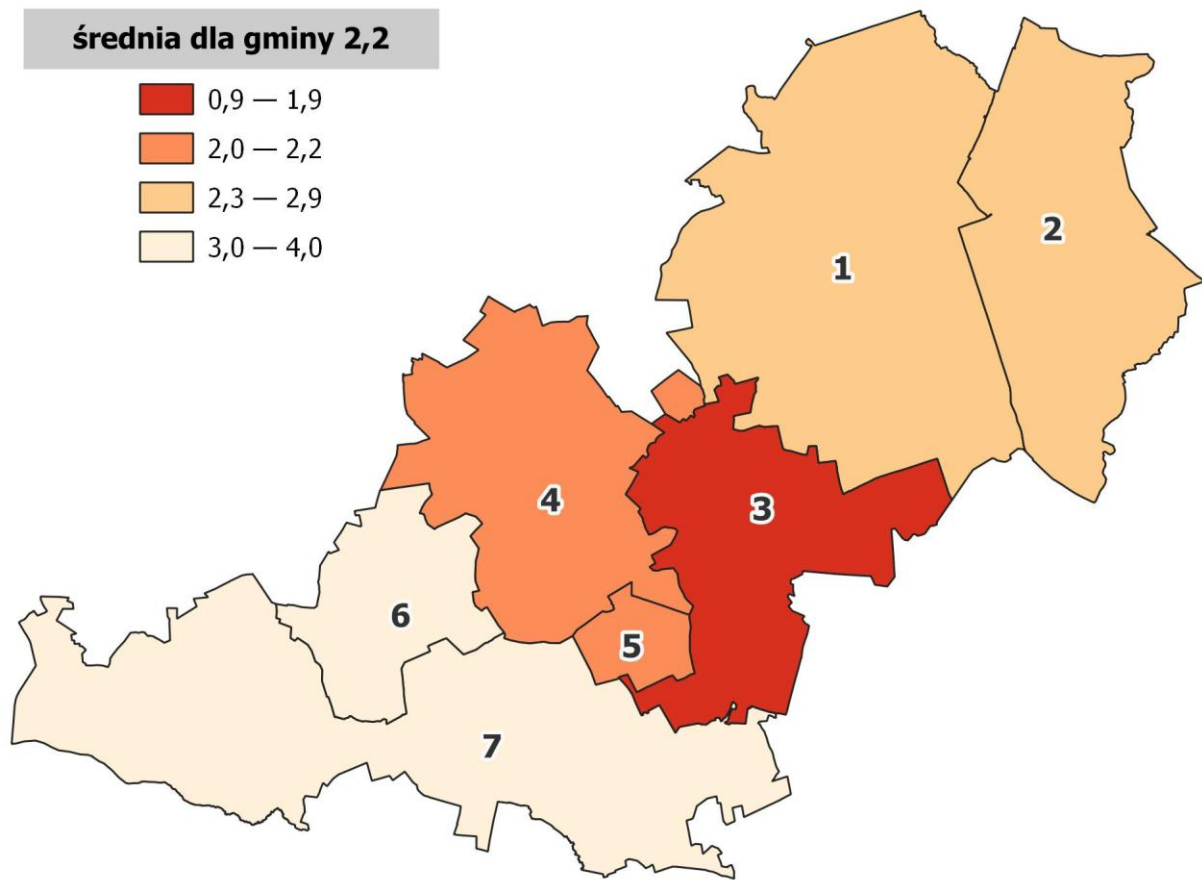
Tabela 19. Dostępność usług publicznych na 1000 mieszkańców

Nazwa obszaru	Punkty usług publicznych	Liczba mieszkańców	Dostępność usług publicznych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	4	1 626	2,5
Obszar 2	2	853	2,3
Obszar 3	2	2 310	0,9
Obszar 4	2	991	2,0
Obszar 5	3	1 364	2,2
Obszar 6	2	499	4,0
Obszar 7	6	1 797	3,3
GMINA	21	9 440	2,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

Liczba punktów usług publicznych jest zróżnicowana w poszczególnych obszarach, jednakże różnice te nie są znaczące. Jednak przeliczając te dane na 1000 mieszkańców obszary te są bardziej zróżnicowane. Najwyższą wartością wskaźnika cechuje się obszar 6 (4,0), a najniższą obszar 3 (0,9).

Mapa 18. Dostępność usług publicznych na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

Liczba obiektów małej architektury wyniosła 39 na terenie gminy, co w stosunku do powierzchni dało wskaźnik na poziomie 0,15.

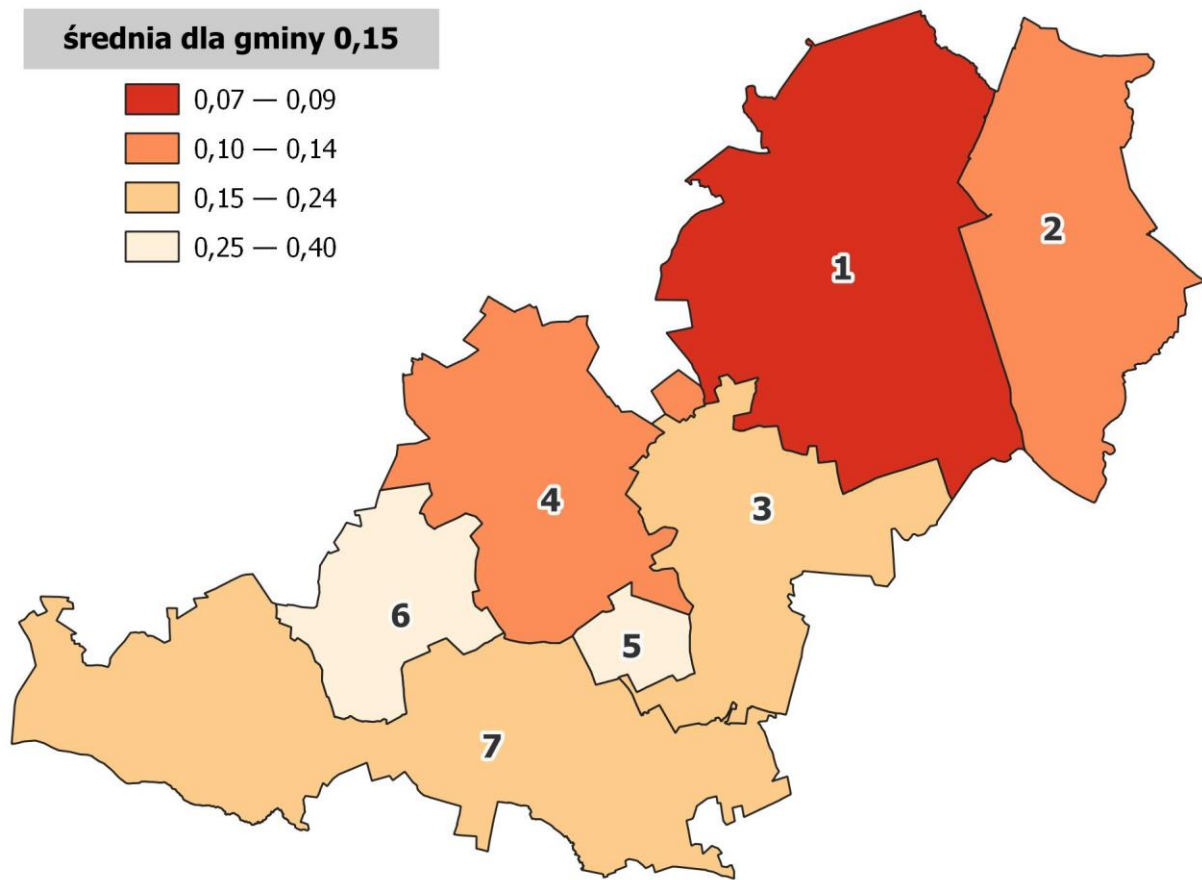
Tabela 20. Liczba obiektów małej architektury na km²

Nazwa obszaru	Liczba obiektów małej architektury	Powierzchnia [km ²]	Liczba obiektów małej architektury na km ²
Obszar 1	5	68	0,07
Obszar 2	4	40	0,10
Obszar 3	6	33	0,18
Obszar 4	5	37	0,13
Obszar 5	2	5	0,40
Obszar 6	8	17	0,29
Obszar 7	9	67	0,18
GMINA	39	267	0,15

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

W liczbach bezwzględnych, najwięcej punktów małej architektury odnotowano w obszarze 7 (9), a najmniej w obszarze 5 (2). Jednakże biorąc pod uwagę powierzchnię obszarów, najwyższy wskaźnik odnotowano w obszarze 5 (0,40), a najniższy w obszarze 1 (0,07).

Mapa 19. Liczba obiektów małej architektury na km²

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

Poziom skomunikowania gminy jest istotny w odniesieniu do dostępu mieszkańców do instytucji publicznych, miejsc pracy i edukacji. Z tego względu pod uwagę wzięto liczbę przystanków autobusowych i kolejowych – na terenie gminy znajduje się ich łącznie 53. Stosunek liczby przystanków do powierzchni gminy wyniósł 0,20.

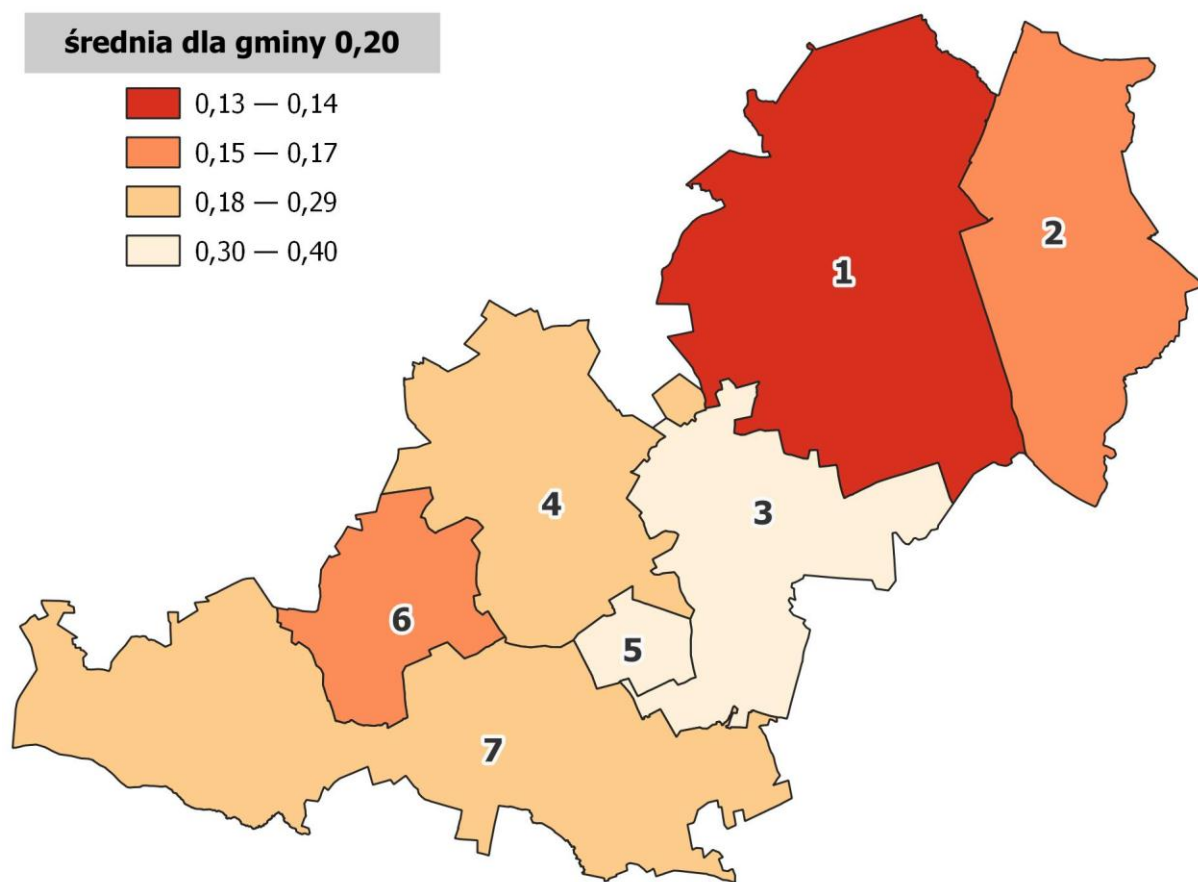
Tabela 21. Dostępność komunikacyjna

Nazwa obszaru	Liczba przystanków	Powierzchnia [km ²]	Dostępność komunikacyjna
Obszar 1	9	68	0,13
Obszar 2	6	40	0,15
Obszar 3	12	33	0,37
Obszar 4	8	37	0,22
Obszar 5	2	5	0,40
Obszar 6	3	17	0,17
Obszar 7	13	67	0,19
GMINA	53	267	0,20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT.

Największą liczbą przystanków wyróżnia się obszar 7 (13), a najniższą obszar 5 (2). Najwyższą dostępnością cechuje się obszar 5 (0,40), a najniższą obszar 1 (0,13).

Mapa 20. Dostępność komunikacyjna

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT.

Następnym wskaźnikiem przedstawiającym dostępność usług społecznych na obszarach jest dostępność usług zdrowotnych. Wartość wskaźnika dla każdego z obszarów została obliczona na podstawie liczby podmiotów wpisanych do rejestru PKD 2007 w sekcji Q, dziale 86 odniesionej do liczby mieszkańców (na 1000 mieszkańców). Na terenie gminy funkcjonują łącznie 54 tego typu podmioty, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosi 5,7.

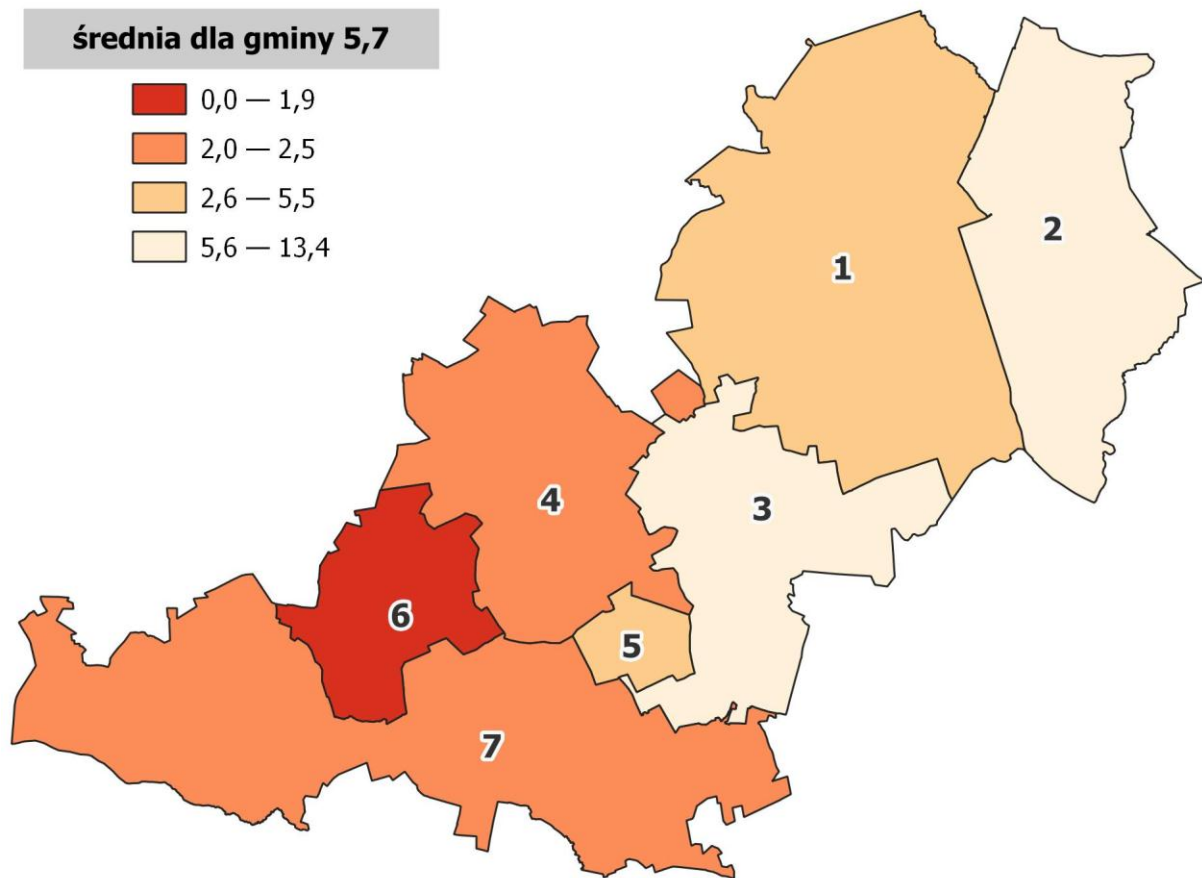
Tabela 22. Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców

Nazwa obszaru	Liczba podmiotów opieki zdrowotnej wg PKD (86)	Liczba mieszkańców	Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców
Obszar 1	8	1 626	4,9
Obszar 2	5	853	5,9
Obszar 3	31	2 310	13,4
Obszar 4	2	991	2,0
Obszar 5	4	1 364	2,9
Obszar 6	0	499	0,0
Obszar 7	4	1 797	2,2
GMINA	54	9 440	5,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dane.biznes.gov.pl.

Najwięcej punktów usług zdrowotnych oferuje obszar 3 (31), dla którego dostępność opieki zdrowotnej była najwyższa (13,4). Najniższą dostępnością usług zdrowotnych cechuje się natomiast obszar 6, gdzie brak jest podmiotów opieki zdrowotnej.

Mapa 21. Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych dane.biznes.gov.pl.

Ostatnim wskaźnikiem ze sfery przestrzenno-funkcjonalnej jest udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem. Powierzchnia biologicznie czynna to „teren o nawierzchni urządzonej w sposób zapewniający naturalną wegetację roślin i retencję wód opadowych, a także 50% powierzchni tarasów i stropodachów z taką nawierzchnią oraz innych powierzchni zapewniających naturalną wegetację roślin, o powierzchni nie mniejszej niż 10 m², oraz wodę powierzchniową na tym terenie”⁵. Szacunkowy udział tej powierzchni w gminie wyniósł 97,4%.

Tabela 23. Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem

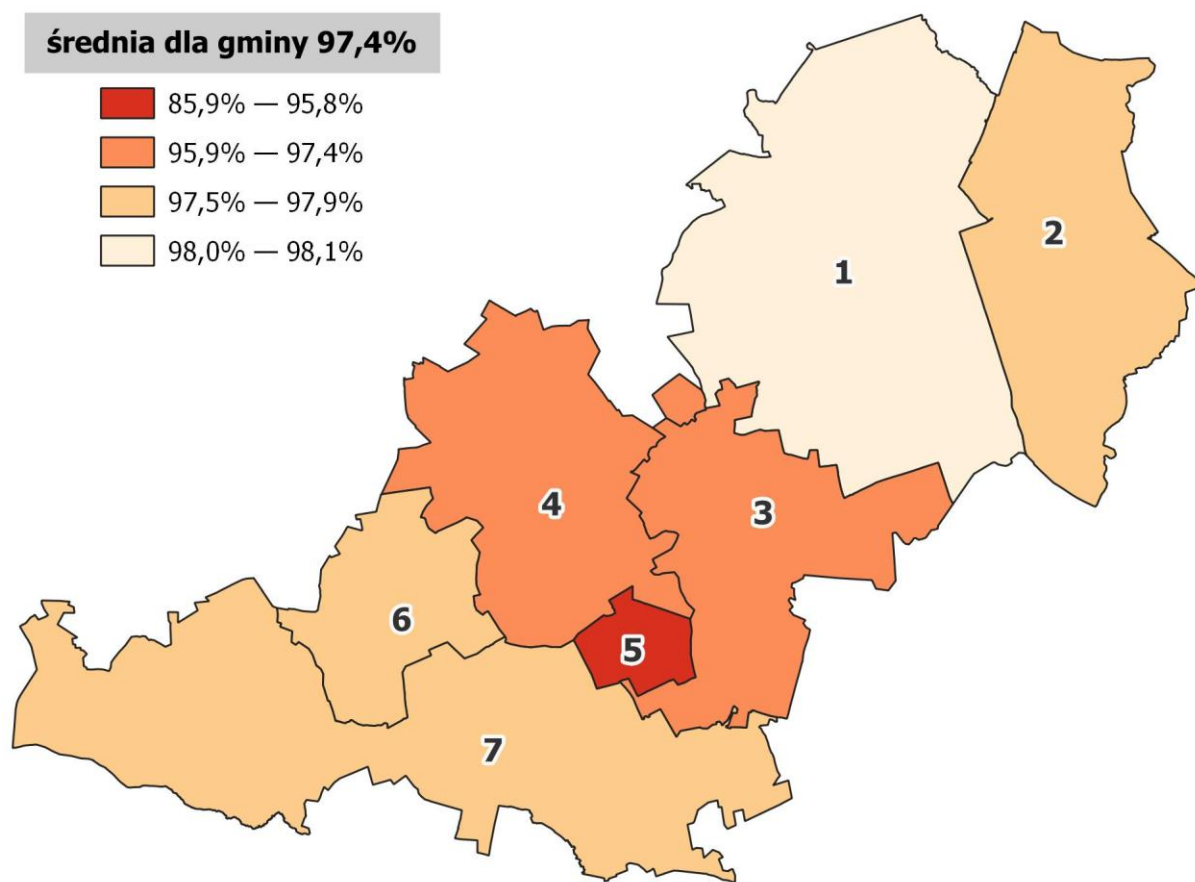
Nazwa obszaru	Powierzchnia terenów biologicznie czynnych [m ²]	Powierzchnia [m ²]	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem
Obszar 1	67 000 168	68 314 195	98,1%
Obszar 2	38 687 161	39 519 362	97,9%
Obszar 3	31 459 710	32 815 692	95,9%
Obszar 4	36 132 082	37 171 494	97,2%
Obszar 5	4 252 316	4 950 918	85,9%
Obszar 6	16 983 301	17 356 027	97,9%
Obszar 7	65 908 473	67 335 427	97,9%
GMINA	260 423 211	267 463 115	97,4%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT.

Najniższy udział wspomnianej powierzchni dotyczy obszaru 5 (85,9%), natomiast najwyższy dotyczy obszaru 1 oraz 7 (98,1%). Należy jednak zaznaczyć, że różnice w udziale powierzchni biologicznie czynnej pomiędzy poszczególnymi obszarami są stosunkowo niewielkie, a gmina cechuje się wysokim udziałem tej powierzchni ogółem.

⁵ Obwieszczenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 kwietnia 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Mapa 22. Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDOT.

3.8 Wskaźniki techniczne

Analiza wskaźników technicznych ma za zadanie zobrazować kondycję danego obszaru oraz wskazać jego mankamenty, które utrudniają, bądź uniemożliwiają jego rozwój, a także negatywnie oddziałują na jakość życia mieszkańców. W przypadku Gminy Szydłowo jest to tylko jeden wskaźnik – liczba zabytków i pomników przyrody w przeliczeniu na km². Na terenie gminy zidentyfikowano łącznie 362 tego typu obiekty, co w przeliczeniu na 1 km² wyniosło 1,4.

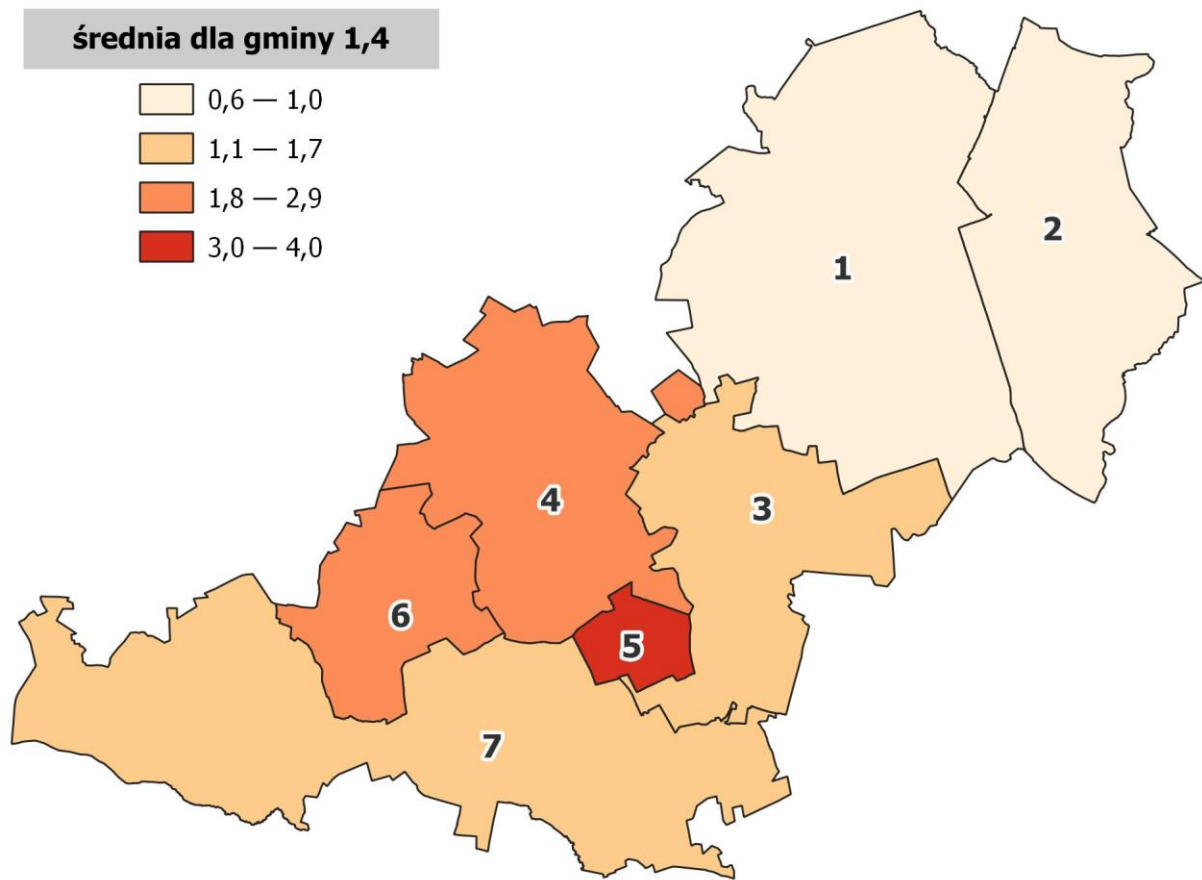
Tabela 24. Liczba zabytków i pomników przyrody na km²

Nazwa obszaru	Liczba zabytków i pomników przyrody	powierzchnia [km ²]	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²
Obszar 1	41	68	0,6
Obszar 2	37	40	0,9
Obszar 3	35	33	1,1
Obszar 4	80	37	2,2
Obszar 5	20	5	4,0
Obszar 6	33	17	1,9
Obszar 7	116	67	1,7
GMINA	362	267	1,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w obszarze 5 (4,0), natomiast najniższą w obszarze 1 (0,6). Jednakże w liczbach bezwzględnych największą liczbą obiektów zabytkowych i pomników przyrody charakteryzuje się obszar 7 (116). Wysoka liczba tego typu obiektów powoduje konieczność ponoszenia większych wydatków na ich utrzymanie i konserwację.

Mapa 23. Liczba zabytków i pomników przyrody na km²

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Szydłowo.

4. Podsumowanie

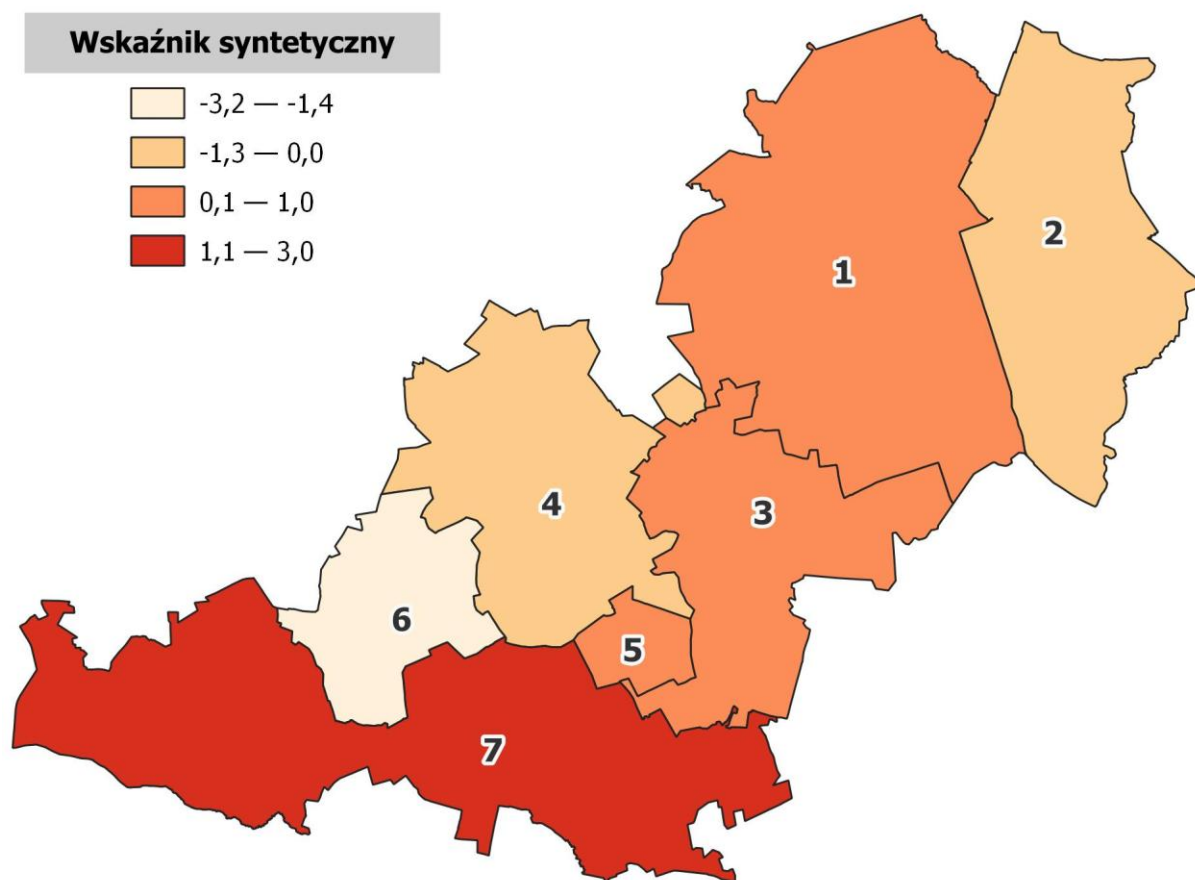
Analiza czynników problemowych miała na celu zidentyfikowanie obszaru zdegradowanego, który pozwolił na wyłonienie obszaru rewitalizacji. Według obowiązujących zapisów ustawy o rewitalizacji, obszar znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z negatywnych zjawisk w sferze pozaspołecznej: gospodarczej, środowiskowej, technicznej lub przestrzenno-funkcjonalnej.

Natężenie negatywnych zjawisk obrazują wskaźniki opisujące wskazane wyżej sfery. W przedmiotowym opracowaniu poddano analizie dane pozyskane z różnych źródeł, ze szczególnym wskazaniem na dane Urzędu Gminy. Z uwagi na zapisy w ustawie o rewitalizacji, największy nacisk położono na diagnozę zjawisk w sferze społecznej, dla której zakres danych jest najszerszy, a katalog wskaźników najbardziej rozbudowany ze względu na możliwość pozyskania wiarygodnych, porównywalnych danych.

Istotną rolę w procesie delimitacji obszaru zdegradowanego odgrywają negatywne zjawiska występujące w sferze społecznej. Biorąc pod uwagę wskaźnik syntetyczny⁶ dla sfery społecznej, najwyższy kryzys występuje na obszarze 7.

⁶ Poniższa mapa i tabele prezentują syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej. W pierwszej kolejności policzono średnie, a następnie uzyskane wartości poddano normalizacji (odchylenie standardowe). W ten sposób uzyskano porównywalny, syntetyczny wskaźnik degradacji.

Mapa 24. Syntetyczny wskaźnik degradacji dla sfery społecznej na obszarze gminy

Źródło: opracowanie własne.

DIAGNOZA DELIMITACYJNA

Tabela 25. Podsumowanie analizy obszarów – strefa społeczna – wartości wskaźników

Nazwa obszaru	Liczba dzieci do 1 roku życia na 1000 mieszkańców	Liczba zgonów na 1000 mieszkańców	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	25,2	14,8	0,59	17,2	2,7%	9,8	44,9	26,4	4,3	3,7
Obszar 2	18,8	10,6	0,66	9,4	1,6%	17,6	25,8	28,1	2,3	8,2
Obszar 3	11,3	2,2	0,66	12,1	2,0%	3,9	21,6	0,0	0,9	5,2
Obszar 4	21,2	12,1	0,61	9,1	1,5%	4,0	104,9	72,7	10,1	8,1
Obszar 5	20,5	8,1	0,62	14,7	2,4%	5,1	83,6	30,8	7,3	12,5
Obszar 6	20,0	12,0	0,65	10,0	1,7%	2,0	32,1	0,0	8,0	6,0
Obszar 7	10,6	10,6	0,63	12,8	2,1%	3,3	55,1	47,3	9,5	6,7
GMINA	17,1	9,1	0,63	12,8	2,1%	6,1	50,6	28,2	5,5	6,9

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 26. Podsumowanie analizy obszarów – strefa społeczna – wartości zestandaryzowane – wskaźnik syntetyczny

Nazwa obszaru	Liczba dzieci do 1 roku życia na 1000 mieszkańców	Liczba zgonów na 1000 mieszkańców	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Syntetyczny wskaźnik degradacji
Obszar 1	-1,30	-1,18	-1,56	1,68	1,63	0,60	-0,25	-0,11	-0,49	1,24	0,3
Obszar 2	-0,10	-0,13	1,01	-0,93	-0,91	2,02	-0,86	-0,05	-1,04	-0,36	-1,3
Obszar 3	1,30	1,96	1,05	-0,02	0,07	-0,49	-0,99	-1,15	-1,45	0,71	1,0
Obszar 4	-0,55	-0,52	-0,81	-1,03	-1,12	-0,46	1,68	1,69	1,12	-0,31	-0,3
Obszar 5	-0,43	0,49	-0,48	0,83	0,85	-0,26	0,99	0,06	0,35	-1,87	0,5
Obszar 6	-0,34	-0,49	0,75	-0,72	-0,70	-0,83	-0,66	-1,15	0,55	0,42	-3,2
Obszar 7	1,42	-0,13	0,04	0,21	0,19	-0,59	0,08	0,70	0,95	0,18	3,0
GMINA	0,22	0,23	-0,04	0,21	0,23	-0,07	-0,06	-0,05	-0,15	0,11	X

Źródło: opracowanie własne.

W poniższej tabeli przedstawiono wskaźniki dotyczące sfery pozaspołecznej. Jak już wspomniano, aby uznać dany obszar za zdegradowany to oprócz kryzysu w sferze społecznej, konieczne jest występowanie negatywnych zjawisk w pozostałych sferach.

Tabela 27. Podsumowanie analizy obszarów – strefy pozaspołeczne – wartości wskaźników

Nazwa obszaru	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca [kg]	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Średnie roczne stężenie pyłu PM2.5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Dostępność usług publicznych na 1000 mieszkańców	Liczba obiektów małej architektury na km^2	Dostępność komunikacyjna	Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Liczba zabytków i pomników przyrody na km^2
Obszar 1	68,9	4,3	284,0	12,1%	8,10	80,4%	2,5	0,07	0,13	4,9	98,1%	0,6
Obszar 2	106,7	7,0	132,6	8,1%	7,45	56,2%	2,3	0,10	0,15	5,9	97,9%	0,9
Obszar 3	86,1	3,9	62,1	9,1%	9,30	24,1%	0,9	0,18	0,37	13,4	95,9%	1,1
Obszar 4	56,5	-1,0	409,4	16,8%	9,47	78,2%	2,0	0,13	0,22	2,0	97,2%	2,2
Obszar 5	72,6	6,6	22,5	15,8%	10,10	38,4%	2,2	0,40	0,40	2,9	85,9%	4,0
Obszar 6	34,1	8,0	396,9	0,0%	9,20	82,4%	4,0	0,29	0,17	0,0	97,9%	1,9
Obszar 7	50,1	3,9	318,4	1,5%	8,76	69,7%	3,3	0,18	0,19	2,2	97,9%	1,7
GMINA	70,3	4,3	203,9	9,5%	8,10	55,6%	2,2	0,15	0,20	5,7	97,4%	1,4

Źródło: opracowanie własne.

5. Wyznaczanie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Rewitalizacja jest procesem wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. W celu skutecznej rewitalizacji konieczne jest odpowiednie wyznaczenie obszaru zdegradowanego, który stanowi podstawę do wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Obszar zdegradowany wyznaczono na podstawie diagnozy i analizy statystycznej w kilka sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej.

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. i art. 9. ust. 1., obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości,
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym przeznaczeniu mieszkaniowym oraz nefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy delimitacyjnej można wnioskować, że największą koncentracją problemów w sferze społecznej dotyczy obszaru 7, dla którego syntetyczny wskaźnik

degradacji był najwyższy. Wskaźniki ze sfery pozaspołecznej odnosiły się do 12 problemów, które mogły wystąpić na każdym obszarze porównawczym – pod tym względem najgorzej wypada obszar 4, gdzie zdefiniowano aż 10 z 12 problemów sfery pozaspołecznej.

Tabela 28. Obszary porównawcze - występowanie problemów społecznych i pozaspołecznych

Obszar porównawczy	Syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej	Liczba problemów występujących w sferach pozaspołecznych
Obszar 1	0,3	7/12
Obszar 2	-1,3	3/12
Obszar 3	1,0	4/12
Obszar 4	-0,3	10/12
Obszar 5	0,5	5/12
Obszar 6	-3,2	7/12
Obszar 7	3,0	8/12

Źródło: opracowanie własne.

Wyznaczony obszar zdegradowany w Gminie Szydłowo obejmuje obszary, w których syntetyczny wskaźnik degradacji ma dodatnią wartość, tj. w obszarach: 1, 3, 5 oraz 7. Łączna powierzchnia obszaru wyniosła 17 342 ha, co stanowiło 64,8% gminy, a zamieszkuje go aż 75,2% mieszkańców (7 097).

Tabela 29. Zestawienie wskaźników obligatoryjnych – obszar zdegradowany

Obszar zdegradowany	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy	Ludność [os]	Udział w ludności gminy
Obszar 1	6 831	25,5%	1 626	17,3%
Nowa Łubianka	464	1,7%	118	1,3%
Stara Łubianka	4 434	16,6%	1 361	14,4%
Tarnowo	1 933	7,2%	147	1,6%
Obszar 3	3 282	12,2%	2 310	24,4%
Dolaszewo	1 230	4,6%	1 156	12,2%
Nowa Zawada	890	3,3%	428	4,5%
Zawada	1 161	4,3%	726	7,7%
Obszar 5	495	1,9%	1 364	14,4%
Szydłowo	495	1,9%	1 364	14,4%
Obszar 7	6 734	25,2%	1 797	19,0%
Gądek	232	0,9%	125	1,3%
Kłoda	1 570	5,9%	126	1,3%
Kotuń	1 292	4,8%	766	8,1%

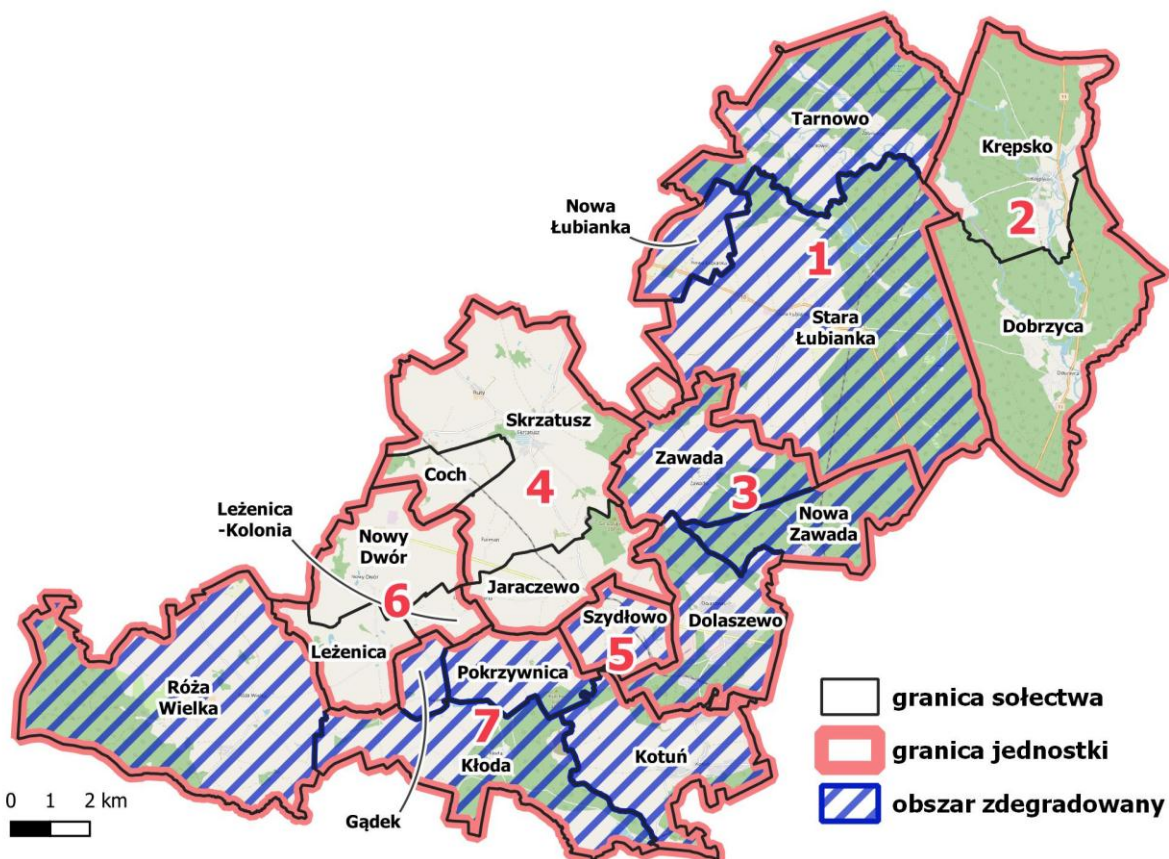
DIAGNOZA DELIMITACYJNA

Pokrzywnica	625	2,3%	329	3,5%
Róża Wielka	3 014	11,3%	451	4,8%
Obszar zdegradowany CAŁOŚĆ	17 342	64,8%	7 097	75,2%

Źródło: opracowanie własne.

Poniższa mapa przedstawia wyznaczony obszar zdegradowany.

Mapa 25. Obszar zdegradowany w gminie Szydłowo

podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło: opracowanie własne.

Obecnie obowiązujące przepisy pozwalają aby obszar rewitalizacji objął maksymalnie 20% powierzchni gminy, którą zamieszkuje do 30% mieszkańców. Obszar rewitalizacji stanowi zawężony obszar zdegradowany w taki sposób, aby zmieścić się w ustanowionych limitach. W tym celu wyodrębniono 7 podobszarów rewitalizacji, które zamieszkuje łącznie 12,1% mieszkańców (1 138), a ich powierzchnia wynosi 89,29 ha (0,33% powierzchni gminy). Wybrane podobszary obejmują przede wszystkim tereny najbardziej zurbanizowane.

Tabela 30 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych – obszar rewitalizacji

Podobszar rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni gminy	Ludność [os]	Udział w ludności gminy
Stara Łubianka	20,33	0,08%	490	5,2%
Tarnowo I	2,94	0,01%	28	0,3%
Tarnowo II	5,19	0,02%	27	0,3%
Zawada	13,62	0,05%	249	2,6%
Gądek	7,76	0,03%	123	1,3%
Kłoda	19,46	0,07%	53	0,6%
Róża Wielka	19,98	0,07%	168	1,8%
Obszar rewitalizacji CAŁOŚĆ	89,29	0,33%	1 138	12,1%

Źródło: opracowanie własne.

Poniższe mapy przedstawiają wytyczone podobszary rewitalizacji.

Mapa 26. Obszar rewitalizacji – Podobszar Stara Łubianka

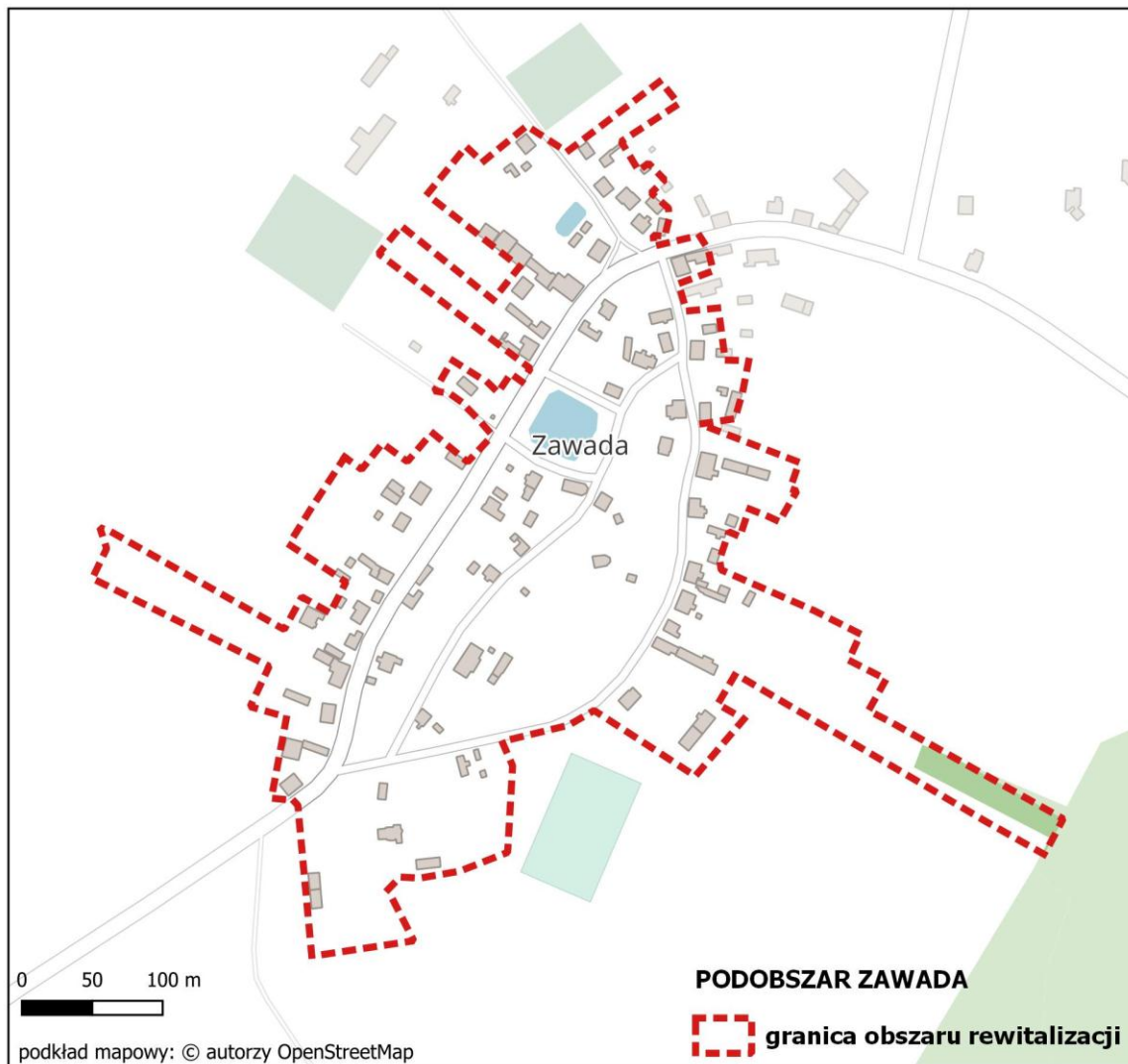
Źródło: opracowanie własne.

Mapa 27 Obszar rewitalizacji – Podobszar Tarnowo I oraz Tarnowo II

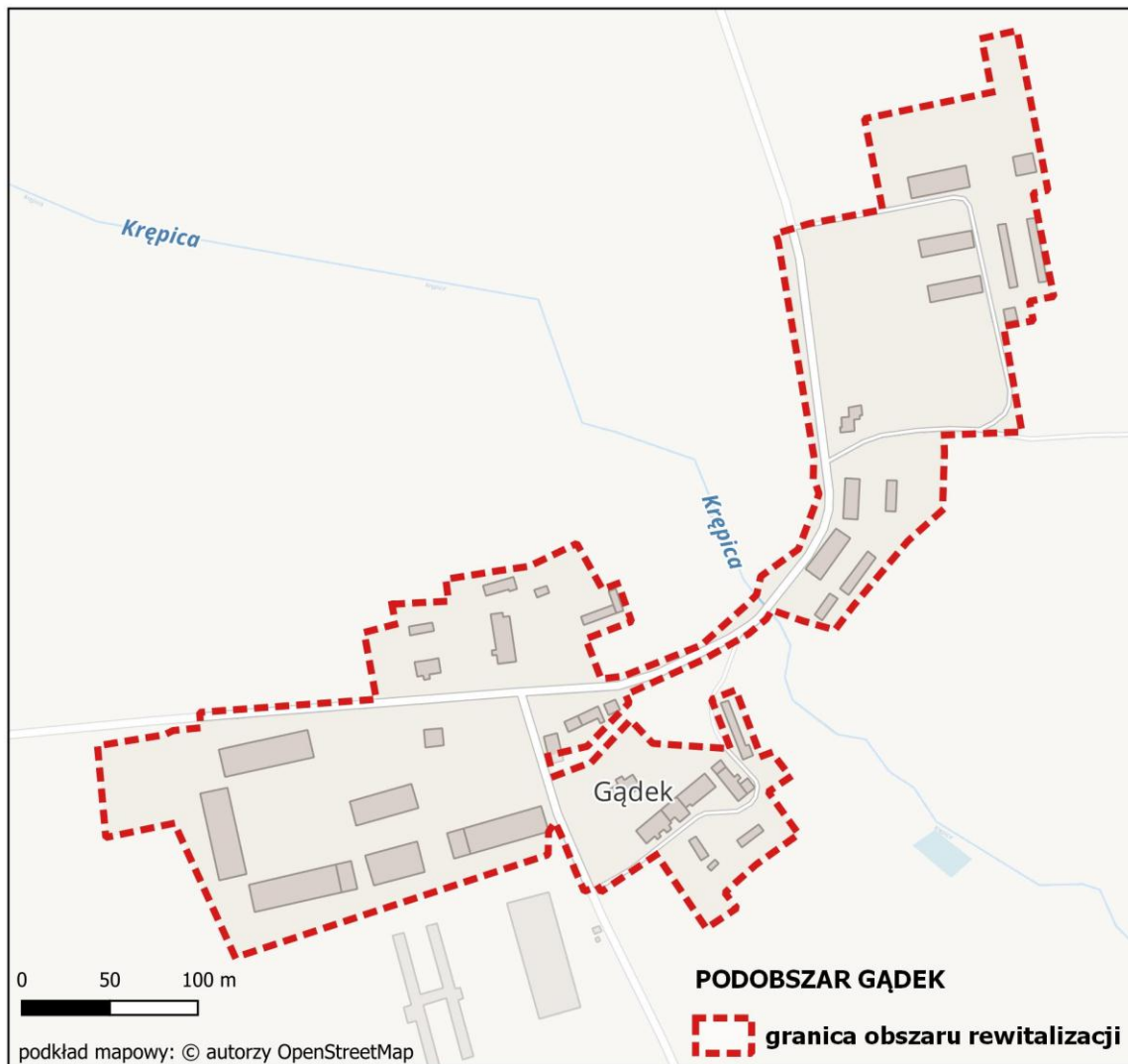
Źródło: opracowanie własne.

Mapa 28 Obszar rewitalizacji – Podobszar Zawada

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 29 Obszar rewitalizacji – Podobszar Gądek

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 30 Obszar rewitalizacji – Podobszar Kłoda

Źródło: opracowanie własne.

Mapa 31 Obszar rewitalizacji – Podobszar Róża Wielka

Źródło: opracowanie własne.

6. Spis tabeli i rysunków

6.1 Mapy

Mapa 1. Podział gminy na obszary/jednostki porównawcze z uwzględnieniem granic sołectw.....	10
Mapa 2. Liczba dzieci do 1 roku życia na 1000 mieszkańców.....	15
Mapa 3. Liczba zgonów na 1000 mieszkańców.....	17
Mapa 4. Obciążenie demograficzne.....	19
Mapa 5. Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców.....	21
Mapa 6. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.....	23
Mapa 7. Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców.....	25
Mapa 9. Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców.....	27
Mapa 10. Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców.....	29
Mapa 11. Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców.....	31
Mapa 12. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców.....	33
Mapa 13. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.....	35
Mapa 14. Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców.....	37
Mapa 15. Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca [kg].....	39
Mapa 16. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym.....	41
Mapa 17. Średnie roczne stężenie pyłu PM2.5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$].....	43
Mapa 18. Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe.....	45
Mapa 19. Dostępność usług publicznych na 1000 mieszkańców.....	47
Mapa 20. Liczba obiektów małej architektury na km^2	49
Mapa 21. Dostępność komunikacyjna.....	51
Mapa 22. Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców.....	53
Mapa 23. Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem.....	55
Mapa 24. Liczba zabytków i pomników przyrody na km^2	57
Mapa 25. Syntetyczny wskaźnik degradacji dla sfery społecznej na obszarze gminy.....	59
Mapa 26. Obszar zdegradowany w gminie Szydłowo.....	64
Mapa 27. Obszar rewitalizacji – Podobszar Stara Łubianka.....	66
Mapa 28 Obszar rewitalizacji – Podobszar Tarnowo I oraz Tarnowo II.....	67
Mapa 30 Obszar rewitalizacji – Podobszar Zawada.....	68
Mapa 31 Obszar rewitalizacji – Podobszar Gądek.....	69
Mapa 31 Obszar rewitalizacji – Podobszar Kłoda.....	70
Mapa 32 Obszar rewitalizacji – Podobszar Róża Wielka.....	71

6.2 Tabele

Tabela 1. Zestawienie obszarów porównawczych.....	9
Tabela 2. Katalog wskaźników - kryteria delimitacji.....	11
Tabela 3. Liczba dzieci do 1 roku życia na 1000 mieszkańców.....	14
Tabela 4. Liczba zgonów na 1000 mieszkańców.....	16

Tabela 5. Obciążenie demograficzne.....	18
Tabela 6. Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców.....	20
Tabela 7. Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.....	22
Tabela 8. Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców.....	24
Tabela 10. Liczba klientów pomocy społecznej na 1000 mieszkańców.....	26
Tabela 11. Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców.....	28
Tabela 12. Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców.....	30
Tabela 13. Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców.....	32
Tabela 14. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.....	34
Tabela 15. Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców.....	36
Tabela 16. Ilość wyrobów azbestowych na 1 mieszkańca [kg].....	38
Tabela 17. Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym.....	40
Tabela 18. Średnie roczne stężenie pyłu PM2.5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$].....	42
Tabela 19. Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe.....	44
Tabela 20. Dostępność usług publicznych na 1000 mieszkańców.....	46
Tabela 21. Liczba obiektów małej architektury na km^2	48
Tabela 22. Dostępność komunikacyjna.....	50
Tabela 23. Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców.....	52
Tabela 24. Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem.....	54
Tabela 25. Liczba zabytków i pomników przyrody na km^2	56
Tabela 26. Podsumowanie analizy obszarów – strefa społeczna – wartości wskaźników.....	60
Tabela 27. Podsumowanie analizy obszarów – strefa społeczna – wartości zestandaryzowane – wskaźnik syntetyczny.....	61
Tabela 28. Podsumowanie analizy obszarów – strefy pozaspołeczne – wartości wskaźników.....	61
Tabela 29. Obszary porównawcze - występowanie problemów społecznych i pozaspołecznych.....	63
Tabela 30. Zestawienie wskaźników obligatoryjnych – obszar zdegradowany.....	63
Tabela 31 Zestawienie wskaźników obligatoryjnych – obszar rewitalizacji.....	65